کلیات
جواهر خمسه
فارسی

ناشر

مکتبه عربیه

کانسی روڈ کوئٹہ

قیمت: ۴۰ روپے

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

بنام جهاندار جان آفرین
حکیمے سخن بر زبان آفرین

حمد و ثنا مر خدائے پاک را که هر یکی نوع انسان را به مختلف صورت و الوان زیبا و آرایش فرمود و هر قومے را بہمہ زبانے کہ یکے با دیگرے مشابہ نیست تعلیم نمود حق جل و علی در کلام فیض نظام خود می فرماید۔ خلق الانسان علمه البیان پس هر قومی مطالب و مقاصد خود بزبان خود از تحریر و تقریر ادا می نمایند مگر بعض انسانان که برحمت و کرم انعام خداوندی ممتاز و سرفراز شده اند اکثر زبان ہائے دیگر اقوام هم میدانند و می فهمند علاوه آن اکثر اقوام چنان هم هستند که مطلق زبان دیگر اقوام فهم نمیکنند این معنی بر احسن خالقیت آن خالق کون و مکان۔ انس و جان و ملائکه و آسمان دلیل کافی و وافی است هر که چشم بینا و گوش شنوا و عقل سلیم میدارد میداند و میگوید فتبارک الله احسن الخالقین ۔ والحمد لله رب العالمین و سزاوار هزاران هزار ثنا و صفت آن شمس بلاغت و کرامت سراج هدایت و صداقت یعنی رسول حضرت محمد مصطفیٰ صلی الله علیه و آله اند که ما گم گشتگان بادیه ضلالت را به صراط مستقیم چراغ هدایت پیش نهادند و از چاه تاریک گمنامی و بدنامی بباغ نیکنامی رهنما گشتند ؎ محمد که آمد سراجاً منیرا بر مومن و کافر بشیراً نذیراً ؎ از مومنان راه بود در قیامت ؎ خداوند جنت و ملک کبیرا

وصلی اللہ تعالیٰ خیر خلقہ محمد وآلہ واصحابہ وازواجہ واہل بیتہ اجمعین
برحمتک یا ارحم الراحمین۔ اما بعد بندۂ کمترین خاکسار محبوب احمد قریشی حنفی لکھنوی بخدمت
ارباب اہل زبان پارسی التماس میدارد کہ چونکہ ہندی نژادم اگر در نحو در زبان فارسی لغزشے بنماید
از راہ کرم اصلاح فرمایند چراکہ دعوئے زبان دانی ندارم مگر بطفیل بزرگان ہر قدر کہ دانم برائے
ضرورت خود کافی می شمارم۔ نسخہ جواہر خمسہ کہ از تصنیف یکے از بزرگان قوم مستند است
کہ احوال ممدوح پیش ازین مختصراً نذر ناظرین کردہ شد در اکثر مطابع شدہ است وہر یکے این
کتاب فیض انتساب را بموجب زبان رائج الملک یعنی زبان اردو، طبع نمودہ تاکہ خاص و عام
ملک ازین فایدہ بردارند۔ چونکہ اکثر مردمان از ممالک غیر کہ بجز فارسی اردو دانی فہمند و نمی
پسندند معہذا۔ جناب فضیلت مآب ملک التجار عالی وقار معدن جود وبخشش مخزن کرم
واخلاق حامی اسلام ودین شیخ الٰہی بخش وجلال الدین تاجرن والا تبار کشمیری
بازار لاہور از کمترین ارشاد فرمودند کہ این نسخہ را بزبان فارسی تحریر کن تاکہ ازین جواہر
لازوال مردمان ممالک غیر مثل قندہار وبخارا وغیرہ وغیرہ استفادہ حاصل نمایند۔ چونکہ بندہ
بندۂ احسان ایشان است بہ تعمیل حکم پرداخت و بنام خدائے عزوجل قلم
برداشت خدا انش انجام بخیر کناد بحرمت نون والصاد آمین یارب العالمین!

مختصر از احوال حضرت محمد غوث گوالیاریؒ مصنف کتاب جواہر خمسہ

سید محمد غوث گوالیاری از مشائخ کبار والا تبار و اولیائے والا تبار ہندوستان بودہ اند و آبا و اجداد
حضرت ممدوح از سادات صحیح النسب نیشاپور ہستند بطور سیر و تفریح در
ہندوستان قدم رنجہ فرمودند و حضرت موصوف در آغاز کسب و کمال استفادہ
طریقت ظاہری از شیخ حاجی حمید حاصل نمودند و سلسلہ حاجی حمید اند و واسطہ
بحضرت عبد اللہ شطاری میرسد بعد حصول ظاہری طریقت بنا بر حصول تربیت باطنی
بروح پر فتوح حضرت غوث الاعظم توجہ نمودند و از فیض مولانا محی الدین عبد القادر جیلانی
قدس سرہٗ فیضیاب گشتند و بکمال مرتبہ قطبیت و غوثیت فائز المرام شدند

وصلی الله تعالیٰ خیر خلقه محمد و آله واصحابه وازواجه واهل بیته واجمعین
برحمتک یا ارحم الراحمین. اما بعد بندهٔ کمترین خاکسار محبوب احمد قریشی حنفی لکھنوی بخدمت
ارباب اہل زبان پارسی التماس میدارد که چونکه هندی نژادم اگر در نگارش زبان فارسی لغزشے بنماید
از راه کرم اصلاح فرمایند چرا که دعوی زبان دانی ندارم مگر بطفیل بزرگان هر قدر که دانم برائے
ضرورت خود کافی می شمارم. نسخه جواهر خمسه که از تصنیف یکے از بزرگان قوم مستند است
که احوال ممدوح پیش ازین مختصراً نذر ناظرین کرده شد در اکثر مطابع شده است و هر یکے این
کتاب فیض انتساب را بموجب زبان رائج الملک یعنی زبان اردو طبع نموده تا که خاص و عام
ملک ازین فائده بردارند چونکه اکثر مردمان از ممالک غیر که بجز فارسی اردو دانی فهمند و نمی
پسندند معهذا جناب فضیلت مآب ملک التجار عالی وقار معدن جود و بخشش مخزن کرم
واخلاق حامی اسلام و دین شیخ الٰہی بخش وجلال الدین تاجران والاتبار کشمیری
بازار لاهور از کمترین ارشاد فرمودند که این نسخه را بزبان فارسی تحریر کن تا که ازین جواهر
لا زوال مردمان ممالک غیر مثل قندهار و بخارا وغیره وغیره استفاده حاصل نمایند. چونکه بنده
بندهٔ احسان ایشان است بتعمیل حکم پرداخت و بنام خدائے عزوجل قلم
برداشت خداش انجام بخیر کناد بحرمت نون والصاد آمین یا رب العالمین!

مختصر از احوال حضرت محمد غوث گوالیاری مصنف کتاب جواهر خمسه

سید محمد غوث گوالیاری از مشائخ کبار والا تبار و اولیائے والا تبار هندوستان بوده اند و آبا و اجداد او
حضرت ممدوح از سادات صحیح النسب نیشاپور هستند بطور سیر و تفریح در
هندوستان قدم رنجه فرمودند و حضرت موصوف در آغاز کسب و کمال استفاده
طریقت ظاهری از شیخ حاجی حمید حاصل نمودند و سلسله حاجی حمید از دو واسطه
بحضرت عبدالله شطاری میرسد بعد حصول ظاهری طریقت بنا بر حصول تربیت باطنی
بروح پرفتوح حضرت غوث الاعظم توجه نمودند و از فیض مولانا محی الدین عبدالقادر جیلانی
قدس سره فیضیاب گشتند و بکمال مرتبه قطبیت و غوثیت فائز المرام شدند

وصلی اللہ تعالیٰ علی خیر خلقہ محمد و آلہ واصحابہ و ازواجہ واهل بیتہ اجمعین
برحمتک یا ارحم الراحمین. امّا بعد بندۂ کمترین خاکسار محبوب احمد قریشی حنفی لکھنوی بخدمت
ارباب اہل زبان پارسی التماس میدارد کہ چونکہ ہندی نژادم اگر در جا در زبان فارسی لغزشے بنماید
از راہ کرم اصلاح فرمایند چرا کہ دعوے زبان دانی ندارم مگر بطفیل بزرگان ہر قدر کہ دانم برائے
ضرورت خود کافی می شمارم نسخہ جواہر خمسہ کہ از تصنیف یکے از بزرگان قوم مستند است
و احوال ممدوح پیش ازین مختصراً نذر ناظرین کردہ شد در اکثر مطابع شدہ است و ہر یک این
کتاب فیض انتساب را بموجب زبان رائج الملک یعنی زبان اردو طبع نمودہ تاکہ خاص و عام
ملک ازین فائدہ بردارند چونکہ اکثر مردمان از ممالک غیر کہ بجز فارسی اردو را نمی فہمند و نمی
پسندند معہذا جناب فضیلت مآب ملک التجار عالی وقار معدن جود و بخشش مخزن کرم
واخلاق حامی اسلام و دین شیخ الٰہی بخش و جلال الدین تاجران والا تبار کشمیری
بازار لاہور از کمترین ارشاد فرمودند کہ این نسخہ را بزبان فارسی تحریر کن تاکہ ازین جواہر
لازوال مردمان ممالک غیر مثل قندھار و بخارا وغیرہ وغیرہ استفادہ حاصل نمایند چونکہ بندہ
بندۂ احسان ایشان است بہ تعمیل حکم پرداخت و بنام خدائے عزوجل قلم
برداشت خداوند انجام بخیر کنا و بحرمت نون والصاد آمین یا رب العالمین!

مختصر از احوال حضرت محمد غوث گوالیاری مصنف کتاب جواہر خمسہ

سید محمد غوث گوالیاری از مشائخ کبار و اولیائے والا تبار ہندوستان بودہ اند و آبا و اجداد
حضرت ممدوح از سادات صحیح النسب نیشاپور ہستند بطور سیر و تفریح در
ہندوستان قدم رنجہ فرمودند و حضرت موصوف در آغاز کسب و کمال استفادہ
طریقت ظاہری از شیخ حاجی حمید حاصل نمودند و سلسلہ حاجی حمید از دو واسطہ
بحضرت عبداللہ شطاری میرسد بعد حصول ظاہری طریقت بنا بر حصول تربیت باطنی
بروح پر فتوح حضرت غوث الاعظم توجہ نمودند از فیض مولانا محی الدین عبدالقادر جیلانی
قدس سرہ فیضیاب گشتند و بکمال مرتبہ قطبیت و غوثیت فائز المرام شدند

منقول است کہ شیخ محمد غوث گوالیاری از چہاردہ سلسلہ تعلق میداشتند و خود سیاح بودند و در ہر سلسلہ بخرقہ خلافت ممتاز۔ بحالت سیاحی یک کوزۂ آب و مصلی و عصا ہمراہ میداشتند اما دہ این عمر و ایشان ہیچ نبودے گفتہ میشود کہ حضرت ممدوح از بس ضعیف الجسم و لاغر بودند۔ صاحب اخبار الاخیار می نویسد کہ روزے شیخ محمد غوث گوالیاری بارادہ ارادت بخدمت شیخ حمید رفتند شیخ موصوف برخاستند و ایشان را بغلگیر شدند و بسینہ چسپانیدند و فرمودند۔ اے شیخ محمد غوث! بعضے از مریدان شیخ چشم عرض نمودند کہ جناب شخص غیر اجنبی را بہ لقب غوث یاد فرمودند چہ معنی دارد۔ شیخ فرمودند کہ فال نیک است۔ چنانچہ ہمچنان شد بزرگان گفتہ اند

ع مزن فال بد کارد حال بد۔ از کتب معتبرہ ثابت است کہ در آغاز مجاہدت شیخ محمد غوث از اہل دعوت بودند و در قلعہ کلچھتر و در ریاضت و دعوت اسمائے الٰہی تا مدت مدید مشغول ماندند و درین فن چنان تکمیل حاصل نمودند کہ در ہندوستان احدے درین فن دستگاہے حاصل نہ نمودند و چندان شہرت یافت کہ ہم پایہ شیخ شمردہ شود۔ چونکہ توجہ قلبی حضرت ممدوح بجانب انوار علم نیلی از دولت خدا داد بود۔ معہذا ازین شغل دست بردار شدہ توجہ خاطر بسوئے صفائے باطن منعطف فرمودند و چندال سعی و جہد بلیغ فرمودند کہ بدرجہ قطبیت و غوثیت فائز گشتند۔ نصیر الدین ہمایوں شہنشاہ ہند بخدمت شیخ ممدوح ارادت صادق میداشت۔ شیخ صاحب بحالت ذوق و شوق کتاب مسمی بہ معراجنامہ تصنیف فرمودہ بودند و دران کتاب مقامات عروج خود درج نمودہ بودند از قضائے الٰہی شیر شاہ کہ از ملازمان ہمایون بود بغاوت اختیار نمود و چندان زور و قوت گرفت کہ ہمایوں بادشاہ را از ہندوستان برآوردہ و خود بر تخت شاہی متمکن شد۔ بعض از حاسدان شیخ کتاب معراجنامہ را بحضور شیر شاہ چونکہ شیر شاہ عدو جانی ہمایون بود و ہمایون ارادت بخدمت شیخ میداشت لہذا در پئے آزار و شیخ شد۔ بمجرد استماع این خبر جا و گذار قیام گوالیار مناسب ندانستہ از انجا ہجرت فرمودند و بہ گجرات رسیدند ملایان گجرات ہم بعداوت شیخ کمر بستہ شدند و محضرے تیار نمودہ بر قتل شیخ فتوی دادند

وجمیع مولویان متفق شدہ مجلسے منعقد کردند و بنا بر احضار شیخ حکم جاری نمودند غالباً این
امر باشارہ ایمائے شیر شاہ نمودہ باشد۔ از اتفاق وقت شیخ وجیہ الدین گجراتی کہ سرِ دفتر علما
و صلحا و گجرات بودند بخدمت شیخ حاضر شدند و گفتند کہ روز مجلس علما منعقد خواہد شد
وآنجناب ہم طلبیدہ شوند بر وقت سوال علما جناب جواب دہند کہ این معراجنامہ کہ درین کتاب
مندرج است احوال عالم خواب ست کہ در بیہوشی و غفلت خواب معاینہ نمودہ بودم و ذکر دیدار کہ
مشاہدہ کردم غرضکہ مجمع علماء فراہم گشتہ شیخ ہمان جواب دادند کہ سرِ دفتر علمائے گجرات تعلیم نمودہ
بودند ہمہ علما ساکت شدند و چارۂ آزار رسانی شیخ نیافتند و شیخ صحیح و سلامت ازان
مہلکہ جانفرسا بخانہ خود باز آمدند و برادر حقیقی شیخ بہلول را میرزا ہندال شہید کردہ از
تصانیف شیخ بسیار کتب معروف و مشہور اند۔ منجملہ آنہا کتاب جواہر خمسہ و اوراد غوثیہ
و بحر الحیات زیادہ تر مشہور اند۔ وفات آن جامع برکات و کرامات باتفاق اہل اخبار بعمر
ہشتاد و سالگی بتاریخ پانزدہم رمضان المبارک سنہ ۹۷۰ھ واقع شدہ و مزار پر انوار او
در شہر گجرات زیارتگاہ خاص و عام است انا للہ و انا الیہ راجعون مؤلف
جواہر خمسہ اردو ارشاد میفرمایند کہ بندہ را بعد تحصیل علم ضروری اشتیاق حضوری ارباب
کمال و اصحاب حال و قال بدرجہ کمال پیدا شد چونکہ رجحان طبیعت یک امر فطرتی و قدرتی
بطرف میشود بدین وجہ وقتیکہ بغیر میسر شدن صحبت آن پاکان خوش اعتقاد میگذشت
از بس شاق بود از خوبی تقدیر شرف خدمت ہمچنان بندگان والا نژاد میسر گشت
سہ شد الحمد بر آن چیزے کہ خاطر میخواست بر آمد آخر ز پس پردۂ تقدیر پدید۔ بکل امر
مرہون باوقاتہا پس خلوت ہا و مجاہدات ایشان نمودم۔ بعض اسباب تحقیق و
تدقیق را مستغرق بیاد حق و فانی فی اللہ یافتم و بعض را در اوراد و وظائف مصروف دیدم
چونکہ اشتیاق دلی و تمنائے قلبی حاضری در خدمات ہمچنین اسباب بود۔ از خوبی قسمت اتفاق
حضوری در خدمت بابرکت کامل اکمل علم عملیات و اوراد جلالیہ حضرت مولینا
و مرشدنا حافظ عبد العزیز صاحب عرف شاہ مقبول احمد قادری قدس اللہ سرہ گردید
فی الحقیقت دران زمانہ کسے عالم و عامل در زہد و تقوی و عمل و اعمال کمتر بنظر می آمد۔ لاقم

نیز اکثر غوامض فنون واوراد اعمال زہد وتقوے ومطالب لا ینحل از شاہ صاحب موصوف
دریافت نمود از توجہ باطنی وظاہری جناب ہمہ برمن آئینہ گشت پس خواستم کہ کتابے
بزبان اردو تالیف کنم کہ از فائدہ آن ہر خاص وعام مستفید شوند درین اندیشہ بودم کہ باتفاق
حسنہ روزے برائے ملازمت کثیر الافادت حامی دین متین جناب شیخ زکی الدین صاحب
چشتی کہ از اولاد بابا فرید شکر گنج ود اماد حضرت غلام نصیر الدین عرف میاں کالے
صاحب ہستند رفتم۔ ودر آنجا مجمع صاحب علمان واکثر طالب علمان مجتمع بودواز ہر
درے آوازہ بحث وتقریر بلند بود۔ اتفاقاً دربارہ تاثیر اعمال جلالیہ وجمالیہ واوراد وشود
وامثالہ گفتگو درمیان آمد یکے از طالب علمون کہ تازہ علم فلسفہ حاصل نمودہ بود ودر روشنی
جدید یک قدم نہادہ بود معترض شدہ گفت کہ این طریق درویشان عزلت
نشین بنا بر حصول منفعت خود برآوردہ اند غرض این ست کہ عوام الناس حلقہ عقیدت
بگوش دارند بعدہ خاص الخاص راہم عظمت وبزرگی اوشان چار وناچار تسلیم
کردن خواہد افتاد چندین شکل برائے اکل، این تقریر از طالب علم استماع نمودہ شیخ
صاحب موصوف باوجودیکہ حلیم الطبع ودر طریق مناظرہ ماہر کامل بودند در جوش آمدہ بجانب
طالب علم تبسم فرمودہ متوجہ شدند وفرمودند کہ اے حضرت اندکے غور فرمایند
کہ شرف وعزت باعتبار موضوع آن علم مے باشد پس موضوع علم اعمال کہ بعوارض آن درین علم
بحث کردہ میشود اسمائے الٰہی ہستند وآن برسہ قسم اند۔ ذاتی۔ جمالی جلالی۔ وغایت
این علم انیست کہ انسان بحصول این علم مصداق تخلقوا باخلاق اللہ میشود واز انسانیت بہ
روحانیت میرسد چراکہ شروط اعمال این اند۔ اکل حلال صدق مقال از خلقت
گزیدہ۔ عزلت پسندی۔ کم خوردن وکم خفتن وبیفائدہ گفتگو نہ کردن از کبر وحسد وبغض
آئینہ دل را پاک وصاف داشتن بمعرفت وصبر قناعت کردن بتسلیم ورضا خورسند
بودن صائم الصوم وقائم الصلوۃ ماندن واز غیبت ودنامی زبان رانگاہ داشتن ودیگر شرائط
کہ داخل اخلاق اند پابندی آنہا کردن پس بر ہر عاقل بالغ خرد وعادل ومنصف مبرہن است کہ از این صورت
فقط صفات حسنہ انسان را موصوف شدن فرشتہ صفت شدن است ودرین صورت شرف غایت این علم از بدیہیات

وبدی است ومزید برآن دلیل کافی این ست کہ حضرت جناب سید المرسلین خاتم النبیین صلی اللہ علیہ
وسلم نیز اہلبیت اطہار وجناب سیدۃ النساء فاطمۃ زہرا جگر گوشہ خود و دیگر صحابہ کبار رضی
اللہ عنہم را دعا ہا و اوراد و تعلیم فرمودند این امر از احادیث صحیحہ و روایات معتبرہ محقق و
ثابت است کہ آن بزرگان دین متین بر تعلیم حضرت صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم مدام عمل میفرمودند و بہ
ہمین طریق مسلسل سینہ بسینہ طریقہ عمل و اعمال بہ دیگر بزرگان رسید و تا ہنوز این سلسلہ
جاری است پس اجماع اینچنین معتمدین یقیناً صحیح و درست است و برائے طالبان حق کافی و وافی
است ۔ این تقریر پر تنویر شنیدہ طالب علم مذکور اعتراضے دیگر پیش نمود کہ این معنی خلاف
عقل است کہ بذریعہ قوت ناطقہ چند الفاظ ترکیب یافتہ یک کلام با جملہ صورت گیرند و دران بسبب
تبدیل ہیئت و صورت تاثیرے پیدا شود کہ بعدہا اثر آن ہویدا گردد ۔ و در جلب و فیض در کامل
کند و در امراض برائے شفائے مریض کافی گردد عقل سلیم چنین امور دور از عقل تسلیم میکند
شیخ صاحب خیال فرمودند کہ بغیر دلیل عقلی سکوت این شخص محال است لہذا دوبارہ تبسم شدہ
از طالب علم ارشاد فرمودند کہ اے طالب علم صاحب دشنام و سخن چینی و بدگوئی ہم از چند الفاظ
مرکب است یا نہ طالب گفت کہ فی الواقع ہمچنان است ۔ بعدہ شیخ صاحب فرمودند کہ جناب بگوش
ہوش شنیدہ جواب دہند کہ اگر زید بہ کسے دشنام دہد یا شخصے خدانخواستہ از جناب بدگوئے
بے ادبانہ سازد ۔ جناب را بسو خشم نہ خواہد آمد و جناب از بی ادب چگونہ چشم خواہند انداز یقینی است
کہ آتش فتنہ و فساد مشتعل گردد و نوبت بہ زد و کوب رسد حتے کہ کشت و خون ہم آخر شود وآن
است و جناب معنی را تسلیم کردہ اند کہ دشنام بازشت گوئی سخنے است کہ از دہان بر مے
آید ۔ پس جائے عجب است کہ در سخن بدچنان تاثیر پیدا شود کہ سامع را تاب شنیدن
نہ باشد خبرش بدل رسد عقل زائل گردد نوبت بہ کشت و خون رسد و در اسمائے
الٰہی و وظائف کہ لاریب فیہ سخن نیک و پاکیزہ است ہیچ اثرے و تاثیرے نباشد
ھذا لشئ عجیب طالب علم این تقریر پر تنویر شنیدہ ساکت شد ۔ چونکہ منصف مزاج
بود قایل شد و در آن مجمع کثیر تائب و منفعل شد تاثیرات اسمائے الٰہی و اوراد و وظائف
را معترف شد مؤلف موصوف میفرمایند کہ بعد ختم تقاریر مرقومہ بالا ارادہ تالیف

کتاب در فن اعمال و اوراد و ادعیہ معتبرہ بزبان اُردو مصمم کردم تا کہ خاص و عام ازین
نعمت عظمیٰ مستفید گردند و ما را بدعائے خیر یاد رسانند۔ بعد بسیارے غور و تامل معلوم شد
کہ کتابے دیگر دریں علم بہتر و جواہر خمسہ نیست چراکہ ہمہ ارباب این فن متفق ہمہ برین
معنی اند کہ تا ہنوز کتابے بہتر و خوشتر و جامع فنون مذکورہ از جواہر تصنیف نہ شدہ لہذا مؤلف
ترجمہ آن و کتاب آغاز نمودہ علاوہ این چند اعمال طریق دعوت و اوراد مجربہ از دیگر کتب
معتبرہ مثل مشکوٰۃ المصابیح و احیاء العلوم و کیمیائے سعادت و اوراد خواجہ معین الدین!
چشتی رحمۃ اللہ علیہ بطور مختصر شامل کردہ شدہ اند و فوائدے کہ از دیگر کتب منتخب کردہ شدند علیحدہ
بر دو حصص تقسیم کردہ شدند یعنی احسن الاعمال حصہ دوم و فوائد حسنیہ سوم و کل مجموعہ را
باسم جواہر خمسہ مسمّٰی کردہ شد۔ اول حصہ مشتمل بر یک درج و پنج جواہرات مشروط بشروط
اعمال یعنی عامل را قبل آغاز عمل دعوت اسمائے الٰہی وغیرہ چہ باید کرد و جوہر اول در بیان
عبادت عابدان۔ جوہر دوم۔ در بیان زہد زاہدان۔ جوہر سوم در بیان دعوت داعیان
جوہر چہارم در بیان ذکر ذاکران۔ جوہر پنجم در بیان اشغال و تفکرات صوفیان۔ **درج**۔ باید دانست
شخصے کہ شائق اعمال باشد آنرا مناسب است کہ بر وقت آغاز کردن عمل امور ذیل را بر خود داب
و لازم گیرد۔ باکل حلال و صدق مقال پابند باشد کم خورد و کم سخن کند و ہر اسمیکہ خواندن آن
منظور باشد در بدو تاثیر او یقین صادق کردہ بحضور قلب خواند و بخداوند کریم توجہ خاطر دارد توکل نمو
چنانکہ او تعالیٰ میفرماید اِنَّ اللّٰہَ یُحِبُّ الْمُتَوَکِّلِیْنَ۔ جامہ پاک و جسم طاہر باید۔ در حجرہ
تاریک وحقا نشیند از دست یکے مردم کہ او طہارت را دوست میدارد طعام تیار کنانند و بجود
و از دست ہماں کس آب آشامد۔ و در بعض اعمال دائم الصوم بودن ہم ضروری ست و
ترک حیوانات جلالی و جمالی کند و از مکروہات و محرمات پرہیز نماید ترک حیوانات
جلالی این است کہ از ہر قسم گوشت مرغ و ماہی و بیضہ و شہد و مشک و عنبر و چوزہ صدف
وغیرہ احتراز کند

و ترک حیوانات جمالی این است کہ روغن زرد و شیر و جغرات و نمک و خرمائے
تر و خشک استعمال نکند و مکروہات!

بلیت و گندنا وغیرہ کہ تیز تر خوشبو اند، و از محرمات احرامی ناخیرہ مپز تکلف کہ برائے آرائش جسم
لباس پوشند و آرائش خود نہ کند۔ و نہ قصد گیرد برائے برآوردن خون۔ و لباس دوختہ نپوشد
بلکہ بر یک تہ بند و یک چادر قناعت کند اولیٰ و انسب است۔ طالب حقیقی فن مذکور
را برین شروط عمل باید کرد و ہرگز ہرگز ازین شروط قدم بیرون نہ نہد تا کہ عمل اثر خود کامل
دہد و آیندہ حال ہر یک عمل و دعوت اسمائے الٰہی وغیرہ تحت ہمان عمل و وظیفہ
نوشتہ شدہ است بملاحظہ خواہد گزشت بموجب آن عمل باید کرد۔ واضح باد کہ اعمال
و اوراد و وظائف کہ از احادیث حضرت خیر الانام علیہ الصلوٰۃ والسلام منقول اند در
خواندن آنہا اجازت مرشد ضروری نیست چرا کہ اجازت آنہا بزبان فیض ترجمان
مرشد کامل و رہبر عادل برائے ہر امتے بطریق ہدایت عام شدہ است برائے مائدیان
آن مجمع رحمت و برکات ہمان کافی است الا اعتقاد دلی شرط است۔ و خواندن آن
اعمال کہ از بزرگان فن منقول شدہ اند بر اجازت مرشد کامل منحصر است بسبب اینکہ بعض امور
درین چنان اند کہ سینہ بسینہ ہدایت و تعلیم آن شدہ است و اما اینکہ مؤلف کتاب
ہذا ذکر کردہ است برائے خواندن آن خاص و عام صلائے عام میدہد کہ ہر طالبی خواہد
بخواند خداوند تعالیٰ برکت خواہد داد و اجر این است کہ بدعائے خیر مؤلف را یاد کنند۔ مگر
شرط این است کہ قواعدے کہ تحت عمل نوشتہ اند پابندی تمام تر کردہ شود ۔

جوہر اول۔ در عبادت عابدان مشتمل بر دو اصول و چند فصول۔ اصل اوّل در بیان
فضائل صلوٰۃ۔ واضح باد کہ افضل ترین ہمہ عبادات نماز است و بہترین ترا از ارکان دین
است خداوند کریم در کلام خود ہر جا کہ ذکر عبادت نمودہ است نماز را مقدم فرمودہ
است۔ چنانچہ میفرماید۔ وَاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ[1] و نیز جناب رسول مقبول ﷺ ارشاد
فرمودہ اند۔ اَلصَّلٰوةُ عِمَادُ الدِّيْنِ فَمَنْ اَقَامَهَا فَقَدْ اَقَامَ الدِّيْنَ وَمَنْ تَرَكَهَا فَقَدْ
هَدَمَ الدِّيْنَ[2] یعنی ستون دین است ہر کہ نماز را قائم کرد بنیاد دین استوار نمود

[1] قائم دہید نماز را و بدہید زکوٰۃ را [2] نماز ستون دین است ہر کہ او را قائم داشت گویا قائم داشت دین را و ہر کہ ترک
نمود گویا منہدم ساخت ستون دین را [3] ف در عوارف نوشتہ است کہ صلوٰۃ مشتق است از صلی و معنی آن اینست کہ چوب کج را بر
آتش نہادہ راست کردن پس نماز را صلوٰۃ برای آن گفتند کہ ذات انسان بسبب نفس راہ کجی است و مصلی کہ از ہیبت و جلال ذو
الجلال حرارت آتش دادہ کجی او دور میسازد و کسی را کہ حرارت نماز رسید بر آن آتش دوزخ حرام شدہ،

و هر که نخواند نماز منهدم ساخت ستون دین ۔ اگرچه درباره نماز تاکیدات متکاثره و احادیث
متواتر واقع شده اند مگر درین مختصر چندان گنجایش نیست که بتفصیل تمامتر کل احادیث
که درین باب وارد هستند در حیطه تحریر آورده شوند مگر چند احادیث مشکوٰة شریف
نوشته میشوند۔ از ابی هریره رضی الله عنه مرویست که حضرت رسول خدا صلی الله علیه وسلم
ارشاد فرمودند۔ اَلصَّلٰوةُ الْخَمْسُ وَالْجُمُعَةُ اِلَى الْجُمُعَةِ وَرَمَضَانُ مُكَفِّرَاتٌ لِّمَا بَيْنَهُنَّ
اِذَا اجْتُنِبَ الْكَبَائِرُ رَوَاهُ مُسْلِمٌ ؛ دیگر۔ وَعَنْ اَبِيْ اُمَامَةَ قَالَ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صَلَّى
اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَلُّوْا صَلٰوةَ خَمْسَكُمْ وَصُوْمُوْا شَهْرَكُمْ وَاَدُّوْا زَكٰوةَ
اَمْوَالِكُمْ وَاَطِيْعُوْا اِذَا اَمَرَكُمْ تَدْخُلُوْا جَنَّةَ رَبِّكُمْ رَوَاهُ اَحْمَدُ وَ
التِّرْمِذِيُّ ؛ دیگر وَعَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ عَنْ اَبِيْهِ عَنْ جَدِّهٖ قَالَ قَالَ
رَسُوْلُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مُرُوْا اَوْلَادَكُمْ بِالصَّلٰوةِ وَهُمْ
اَبْنَاءُ سَبْعِ سِنِيْنَ وَاضْرِبُوْهُمْ عَلَيْهَا وَهُمْ اَبْنَاءُ عَشْرِ سِنِيْنَ وَفَرِّقُوْا
بَيْنَهُمْ فِي الْمَضَاجِعِ رَوَاهُ اَبُوْدَاوٗدَ وَكَذَا رَوَاهُ فِيْ شَرْحِ السُّنَّةِ عَنْهُ ط
وَفِي الْمَصَابِيْحِ عَنْ سَبْرَةَ بْنِ مَعْبَدٍ ؛ دیگر۔ عَنْ بُرَيْدَةَ قَالَ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ
صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَلْعَهْدُ الَّذِيْ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمُ الصَّلٰوةُ فَمَنْ تَرَكَهَا فَقَدْ
كَفَرَ رَوَاهُ اَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ ؛

ل یعنی نماز پنجوقت از جمعه تا دیگر جمعه و از رمضان تا دیگر رمضان محو میکنند گناهان را که درمیان اینها از نمازی صادر شده اند بشرطیکه کبیره
ناکرده باشد ۔ ت از ابی امامه مروی ست که فرمود رسول خدا صلی الله علیه وسلم بخوانید نمازهای پنجگانه خود را بدارید روزه های
ماه خود یعنی ماه رمضان را ادا کنید زکوٰة اموال خود و فرمانبرداری کنید اولو الامر خود را ۔ اگر خلاف شرع حکم کنند تعمیل
مکنید ، بروید در بهشت پروردگار خود این روایت از احمد و ترمذی است ، ت روایت کرد عمرو بن شعیب از پدر خود که
رسول خدا صلی الله علیه وسلم فرمود امر کنید اولاد خود را برائے نماز وقتیکه برسند بعمر هفت ساله و بزنید آنها را اگر
نماز ترک کنند وقتیکه برسند بعمر ده ساله و از خوابگاه آنها را علیحده سازید یعنی بعمر ده سالگی طفل را همراه خود نه
خوابانید ۔ روایت کرد این را صاحب شرح سنه از عمرو و در مصابیح از سبره بن معبد ۱۲ ت از بریده رض مرویست
که فرمود رسول خدا صلی الله علیه وسلم عهدی که میان ما و منافقان است همین نماز است پس هر کس که نماز
ترک کرد پس بتحقیق کافر شد ۔ روایت کرد ترمذی
ونسائی وابن ماجه ۱۲

دیگر۔ عَنْ اِبْنِ مَسْعُوْدٍ قَالَ سَأَلْتُ النَّبِیَّ صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَسَلَّمَ اَیُّ الْاَعْمَالِ اَحَبُّ اِلَی اللّٰہِ تَعَالٰی قَالَ الصَّلٰوۃُ لِوَقْتِہَا[1] قُلْتُ ثُمَّ اَیٌّ قَالَ بِرُّ الْوَالِدَیْنِ قُلْتُ ثُمَّ اَیٌّ قَالَ الْجِہَادُ فِیْ سَبِیْلِ اللّٰہِ قَالَ حَدَّثَنِیْ بِہِنَّ وَلَوِ اسْتَزَدْتُہٗ لَزَادَنِیْ متفق علیہ ؀ **اصل دوم** در فضیلت اذان۔ درحدیث آمده است شخصے که وقتی نماز را اذان گوید گناه پس وپیش او آمرزیده شوند ؀ ایضاً۔ روایت است که حضرت علی رضی الله عنه فرمودند که روزے رسول خدا صلے الله علیه وسلم مرا اندوہگین دیده ارشاد فرمودند که بعض اہل خود را حکم دہ که در گوش تو اذان گویند که این علاج خاص برائے تو است پس فرمان حضرت صلی الله علیه وسلم بجا آوردم واندوه من زائل شد وحضرت رسالت مآب علیه الصلوٰۃ والسلام ارشاد میفرمودند که اگر در شما طفلے تولد شود در گوش راست او اذان گفته شود و اقامت در گوش چپ او گفته شود تا که حافظ حقیقی او را از شر شیاطین محفوظ دارد ؀ **ایضاً**۔ از معاویه رضی الله عنه مرویست که حضرت رسول خدا صلے الله علیه وسلم میفرمودند که گردن ہائے اذان دہندگان دراز خواہند شد از دیگر مردمان بروز قیامت این روایت از مسلم است۔ ازینجا مختصر بیان نماز فرض وواجب وسنت نوشته میشود ؀ **فصل اول**۔ دربیان نماز فرائض۔ بایدانست که برہر مسلمان عاقل وبالغ ومقیم بروز وشب ہفده رکعت فرض ہستند وبر مسافر یازده رکعت[ف] پس نماز صبح برمقیم ومسافر دو رکعت فرض اند۔ ودر نماز ظہر وعصر وعشا چہار چہار رکعت برائے مقیم وبرائے مسافر دو دو رکعت فرض ہستند۔ ودر مغرب سه سه رکعت برمقیم ومسافر ہر دو فرض اند۔ دوئم از نماز فریضہائے نماز جمعه است که برہر مرد عاقل وبالغ وآزاد ومقیم وتندرست فرض است وبرزن ودیوانه ونابالغ وغلام ومسافر وکور وپائے لنگ ومریض فرض نیست۔ سوئم۔ نماز جنازه فرض است واین فرض علی الکفایه است

---

[1] بر ابن مسعود مروی ست که فرمود پرسیدم از نبی صلے الله علیه وسلم نزد خداوند تعالے کدام کار بہتر است فرمودند که نماز برا اوقات خود ادا کردن۔ پرسیدم بعد ازین چه پسند است فرمودند از مادر وپدر سلوک نیک کردن پرسیدم بعده چه بہتر است فرمودند فی سبیل الله جہاد کردن۔ عبدالله گفت که ازین زیاده می پرسیدم البته زیاده ارشاد فرمودندے

[ف] سفر مسافت سه شبانروز معتبر است برفتار شتر وپیاده وغیره ۱۲

یعنی به ادا کردن دو سه مردمان از ذمه همه مردمان ساقط می شود و اگر یک شخص هم نخواند همه مردم
مجرم قرار خواهند یافت

فصل دوم

در بیان نماز واجب۔ اول۔ وتر خاص در مذهب
ابی حنیفه واجب اند و آن سه رکعت اند مثل نماز مغرب لیکن در رکعت سوم بعد قرات فاتحه
و دیگر سوره رفع یدین کرده دعائے قنوت بخواند و رکوع و سجود وغیره کرده نماز تمام کند۔ و نزد
مذهب دیگر ائمه وتر سنت هستند۔ دوم۔ دیگر هر دو نماز عیدین اند در مذهب ابی حنیفه واجب هستند
و شرائطیکه برائے جمعه معین اند همان برائے نماز عیدین مقرر اند یعنی بر کسیکه نماز جمعه واجب است برهمان حال
عیدین هم واجب است مگر خطبه در عیدین سنت و در جمعه فرض است۔ و وقت نماز عید وقتیکه آفتاب
یک دو نیزه بلند گردد تا زوال باقی می ماند و احکام عید الضحی هم مطابق احکام عید الفطر اند و در عید الضحی
مستحب است که تا وقتیکه از نماز فارغ نشوند طعام نخورند۔ و با آواز بلند تکبیر گوید و در خطبه

سه ترکیب نماز جنازه۔ اول نیت کند و نیت این است نَوَیْتُ اَنْ اُؤَدِّیَ لِلّٰهِ تَعَالٰی اَرْبَعَ تَکْبِیْرَاتِ
صَلٰوةِ الْجَنَازَةِ الثَّنَاءُ لِلّٰهِ تَعَالٰی وَالصَّلٰوةُ عَلَی النَّبِیِّ وَالدُّعَاءُ لِهٰذَا الْمَیِّتِ مُتَوَجِّهًا اِلٰی جِهَةِ
الْکَعْبَةِ الشَّرِیْفَةِ اَللّٰهُ اَکْبَرُ۔ و اگر جنازه از جنس اناث بود هٰذِهِ الْمَیِّتَةِ بگوید۔ اگر مقتدی باشد۔ نیت
اقتدا کند۔ اگر امام باشد نیت امام کند۔ بعد نیت تکبیر گوید و دستهائے خود تا گوش بردارد و وقت تکبیر گفتن بعده
بخواند سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالٰی جَدُّكَ وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ وَلَا اِلٰهَ غَیْرُكَ
بعده تکبیر دوم بگوید و درود خواند و درود این است۔ اللّٰهم صل علی محمد و علی آل محمد کما صلیت و بارکت و
رحمت و ترحمت علی ابراهیم و علی آل ابراهیم انك حمید مجید۔ بعد از آن تکبیر سوم گوید و این دعا بخواند اللّٰهم
اغْفِرْ لِحَیِّنَا وَمَیِّتِنَا وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا وَصَغِیْرِنَا وَکَبِیْرِنَا وَذَکَرِنَا وَاُنْثَانَا۔ اَللّٰهُمَّ مَنْ اَحْیَیْتَهٗ مِنَّا فَاَحْیِهٖ عَلَی الْاِسْلَامِ
وَمَنْ تَوَفَّیْتَهٗ مِنَّا فَتَوَفَّهٗ عَلَی الْاِیْمَانِ بعده تکبیر چهارم گوید و سلام گرداند۔ و اگر میت طفل باشد بعد تکبیر سوم
بجائے دعائے عام قوم بالا این دعا بخواند۔ اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا فَرَطًا وَّاجْعَلْهُ لَنَا اَجْرًا وَّذُخْرًا وَّاجْعَلْهُ لَنَا شَافِعًا
وَّمُشَفَّعًا و اگر میت از جنس صبیه خورد سال باشد بجائے اجْعَلْهُ اجْعَلْهَا و شَافِعَةً وَّمُشَفَّعَةً گوید بعد شَافِعَةً وَّمُشَفَّعَةً
بگوید۔ ترکیب خواندن نماز عید این است که امام همراه مقتدیان دو رکعت بدین نوع بخواند که اول تکبیر تحریمه گوید
بعده ثنا گوید و سه تکبیر گوید بعده فاتحه و دیگر سوره بخواند و رکوع کند تکبیر گویان در رکعت دوم اول قرآن خواند بعده سه
تکبیر گوید و برائے رکوع تکبیر گوید و رکوع کند و این شش تکبیرات
که بالا مرقوم شد زائد اند در وقت بردارد و بعد نماز دو خطبه بخواند و در آن
بیرون صدقه فطر و قربانی عید الضحی ذکر نماید۔ فقط

ایام تشریق بخوانند۔ تکبیر تشریق این ست۔ اللّٰہ اکبر اللّٰہ اکبر لا الٰہ الا اللّٰہ واللّٰہ اکبر اللّٰہ اکبر
وللّٰہ الحمد۔ از صبح تا عرفہ بعد ہر فرض کہ ہمراہ جماعت خواندہ شود بر مقیم و بر آن زن کہ اقتدا بمرد
کردہ باشد و بر مسافر کہ مقتدی مقیم است تا آخر روز ایام تشریق و ایام تشریق از نہم
ذی الحجہ وقت فجر تا سیزدہم ذی الحجہ می مانند و این نماز تا سہ روز درست است و نماز
عید الفطر تا روز دوم درست و شرح وقایہ، **فصل سوم** در بیان نمازہائے مسنونہ
و مستحب۔ واضح باد کہ در شب و روز دوازدہ سنت مؤکدہ ہستند چہار رکعت قبل ظہر
و دو رکعت بعد ظہر۔ و دو رکعت بعد مغرب و دو بعد عشا و دو قبل فجر و در نماز جمعہ چہار
رکعت قبل از فرض و چہار بعد از فرض و در روایت دوم دو رکعت علاوہ آن ہشت رکعت
بعد فرض جمعہ سنت مؤکدہ اند۔ و دو رکعت بعد وتر مستحب اند بدیگر۔ نماز تراویح سنت مؤکدہ است
و بیست رکعت در رمضان المبارک بعد عشاء خواندہ میشوند بر طالبان حق مبرہن باد کہ مفصل
ذکر ہائے نماز باین وجہ ذکر کردہ شد کہ ہر مسلمان ازین نماز ہا بخوبی واقف است و در
اکثر کتب معروف مرقوم است در ینجا صرف ذکر آن نماز ہا، **فصل چہارم**
در بیان نوافل خمسہ شبانروزی۔ اول نماز اشراق است۔ در حدیث وارد است،
کہ ہر کہ بعد نماز صبح در ذکر الٰہی مشغول باشد و بعد طلوع آفتاب چہار رکعت نماز بخواند
ثواب یک حج و عمرہ عطا شود بدیگر۔ نماز ضحیٰ بعض دو رکعت نفل اشراق میخوانند و
دو در اشراق و ضحیٰ فرق نمی شمارند و نزد بعض وقتیکہ آفتاب قریب یک نیزہ باشد دہ رکعت
بخواند ثواب و در بعد فاتحہ سہ بار سورۂ اخلاص بخواند۔ اجر ہر رکعت ثواب عبادت
دہ سالہ است و زاد محل برائے او در بہشت تیار میشود و قبر او منور گردد بدیگر۔ نماز
چاشت وقتیکہ چہارم حصہ از روز گذشت چہار رکعت خواند و در اول سورۂ والشمس و در دوم واللیل
و در سوم والضحیٰ و در چہارم الم نشرح بعد فاتحہ بخواند و بعد ازین ہشت رکعت
دیگر بخواند و در ہر رکعت بعد فاتحہ آیۃ الکرسی یکبار و سورۂ اخلاص سہ بار و بعد
اَللّٰھُمَّ اغْفِرْ لِیْ وَارْحَمْنِیْ وَتُبْ عَلَیَّ اِنَّکَ اَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِیْمُ ط دو صد نیکی در اعمالنامہ
او نوشتہ شوند و ہمان قدر بدی از اعمالنامہ او نوشتہ شوند۔ سوم۔ در
بیان نماز زوال۔ وقتیکہ زوال آفتاب شود چہار رکعت بخواند و در ہر رکعت
بعد فاتحہ ہفتاد یا دہ یا سہ یا لبست و یکبار سورۂ اخلاص خواند۔ مساوی ہر آیت

نمازہائے مسنونہ

نوافل خمسہ شبانروزی

نماز اشراق

نماز چاشت

یک مکان از مروارید سفید در بهشت یابد. چهارم - در بیان نماز اوابین - در میان
نماز مغرب و عشا بیست رکعت دوگانه خواند و در هر رکعت بعد از فاتحه سورهٔ اخلاص
سه سه بار بخواند و بعد فراغ درود و استغفار صد صد بار بخواند قبر او منور گردد
و مساوی هر آیه دو دروازه های بهشت کشاده شوند و از هر دروازه صد طبق نور در مرقد او
بیاید ایضاً - در روایت دوم است که بعد مغرب دو دو رکعت به نیت اوابین بخواند
در هر رکعت بعد از فاتحه آیة الکرسی تا عظیم یکبار و یک مرتبه شَهِدَ اللّٰهُ اَنَّهٗ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا
هُوَ وَالْمَلٰٓئِكَةُ وَاُولُوا الْعِلْمِ قَآئِمًا بِالْقِسْطِ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَزِیْزُ الْحَكِیْمُ اِنَّ الدِّیْنَ
عِنْدَ اللّٰهِ الْاِسْلَامُ و چهار بار سورهٔ اخلاص و یک یک بار معوذتین بخواند - اواب
دروازه ایست در بهشت از حق تعالی درخواست کند که هر که بر اسم من نماز خواند
آنرا در من داخل کن مستجاب الدعوات دعای آن پذیرا فرماید. پنجم - در بیان
نماز تهجد - در آخر شب برخاسته اول وضو نماید دو دو رکعت تحیة الوضوء
خواند در رکعت اول بعد فاتحه آیة الکرسی و در دوم آمن الرسول بعده دوازده رکعت
دوگانه بخواند بعد هر دوگانه تسبیح و استغفار بخواند مگر در هر رکعت قرأت دراز کند
نوع دیگر - در هر رکعت بعد از فاتحه سورهٔ اخلاص یکبار زیاده کند یعنی در رکعت اول
یکبار و در رکعت ثانی سه بار برین نمط تا دوازده رکعت عمل نماید. فصل پنجم - در
بیان نوافل هفته - در احیاء العلوم از انس بن مالک روایت کرده که هر که بخواند شب
شنبه مابین مغرب و عشا دوازده رکعت و بعد اتمام درود و یکصد و یازده مرتبه
بخواند برای وی یک مکان عظیم الشان در بهشت تعمیر کرده شود و همه گناهان
او آمرزیده شوند. ایضاً - در تحفه از ابن مسعود مروی است که هر که بخواند چهار رکعت به
شب شنبه و در هر رکعت بعد فاتحه سورهٔ کافرون سه بار خواند و بعد سلام آیة
الکرسی یکبار نوشته شود در اعمالنامه او ثواب یکساله عبادت مانند کسی که مدام صائم
النهار و قائم اللیل مانده است. نوافل روز شنبه - در احیاء العلوم از ابوهریره رض
روایت است که شخصی بروز شنبه چهار رکعت به یک سلام بخواند و در هر رکعت
بعد از فاتحه سورهٔ کافرون سه بار و بعد از سلام آیة الکرسی یکبار بخواند
حج و عبادت یکساله ثواب عنایت شود و زیر سایه عرش همراه انبیا محشور شود

استقبال کرده او را به جنت داخل سازند چهارم نوافل شب سه شنبه۔ در کتاب الاوراد مرقوم است که دو رکعت گذارد که در هر رکعت بعد فاتحه سورۀ اخلاص و معوذتین پانزده پانزده بار خوانده شود ثواب عظیم حاصل شود۔ و نیز نوشته است که دوازده رکعت که در هر رکعت بعد فاتحه اذا جاء پنج بار خواند ثواب کثیر یابد۔ ایضاً۔ در تحفه مرقوم است که دوازده رکعت که در هر رکعت آیة الکرسی یکبار و سورۀ اخلاص سه بار خواند ثواب بسیار حاصل شود۔ ایضاً نوافل روز سه شنبه۔ در احیاء العلوم از یزید رقاشی و او از انس روایت کرده است که هر که روز سه شنبه وقت طلوع آفتاب ده رکعت بخواند و در هر رکعت بعد فاتحه و آیة الکرسی سورۀ اخلاص سه بار تا هفتاد روز گناهے در اعمال نامه او نوشته نشود و هفت ساله گناه او عفو شوند و درجه شهادت یابد۔ پنجم نوافل شب چهار شنبه۔ در احیاء العلوم امام غزالی نوشته اند که هر که درین شب دو رکعت نماز که در رکعت اول بعد از فاتحه سورۀ فلق ده بار و در دوم سورۀ والناس ده بار و بعد فراغ یکصد مرتبه درود و استغفار خوانده هفتاد ملائک در اعمال نامه خواننده نیکیان تا قیامت خواهند نوشت۔ ایضاً در کتاب اوراد وارد است که شش رکعت بخواند و در هر رکعت بعد فاتحه قُلِ اللّٰهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ یکبار و بعد سلام هفتاد مرتبه جَزَى اللّٰهُ مُحَمَّدًا عَنَّا مَا هُوَ أَهْلُهُ و مُسْتَحِقُّهُ بخواند۔ ایضاً۔ دو رکعت نماز بعد نماز عشا بخواند در اول بعد از فاتحه سورۀ فلق و در دوم والناس ده ده بار و بعد سلام یکصد مرتبه درود و استغفار بخواند۔ دیگر۔ در تحفه نوشته است که شانزده نماز بخواند و در هر رکعت سورۀ اخلاص سی بار۔ هفتاد شخص از اهل او بخشیده شوند۔ ایضاً۔ نوافل روز چهار شنبه در احیاء العلوم ابوادریس از معاذ بن جبل روایت کرده که دوازده رکعت بعد اشراق خواند و در هر رکعت فاتحه و آیة الکرسی یکبار و سورۀ اخلاص و معوذتین سه سه بار ندا کنند ملائک نزد عرش که گناه ماضی تو آمرزیده است و از عذاب گور خلاصی یافته و به پیغمبر محشور خواهی شد۔ ششم نوافل پنجشنبه مابین مغرب و عشاء

نوافل پنجشنبه

نوافل شب جمعه

نوافل روز جمعه

دو رکعت خواند و در هر رکعت آیۃ الکرسی یکبار و هر سه قل پنج پنج بار و بعد سلام پانزده بار استغفار گوید و این دعا خواند۔ اَللّٰھُمَّ اجْعَلْ ثَوَابَ ھٰذَا لِوَالِدَیَّ رَبِّ ارْحَمْھُمَا کَمَا رَبَّیَانِیْ صَغِیْرًا۔ ثواب او بوالدین بخشد۔ حق والدین ادا گردد ⁂ ایضًا نوافل روز پنجشنبہ مابین مغرب و عشاء دو رکعت خواند در اول بعد از فاتحہ آیۃ الکرسی یکصد بار و در دوم سورۂ اخلاص یک صد بار و بعد سلام درود یکصد بار بخواند خدای تعالے ثواب ثواب آن بقدر روزہ ماہ رجب و رمضان و شعبان عطا خواہد فرمود و در تحفہ مرقوم است کہ ثواب پنجاہ ہزار عطا خواہد شد ⁂ ہفتم نوافل شب جمعہ در احیاء العلوم از جابر رضی اللہ عنہ منقول است کہ مابین مغرب و عشاء دوازدہ رکعت خواندو در ہر رکعت بعد از فاتحہ سورۂ اخلاص یازدہ بار۔ ثواب عبادت دوازدہ سالہ عطا میشود ⁂ ایضًا۔ در تحفہ آمدہ است کہ دو رکعت بخواند و در ہر رکعت بعد فاتحہ سورۂ اخلاص ہفتاد بار و بعد سلام ہفتاد بار استغفار خواند ⁂ ایضًا۔ بعد فرض و سنت عشاء دہ رکعت کہ در ہر رکعت بعد فاتحہ سورۂ اخلاص و معوذتین یک یکبار خواند بے شمار ثواب یابد ⁂ ایضًا نوافل روز جمعہ وقت چاشت دوازدہ رکعت خواند بعد سلام درود خواند۔ در احیاء العلوم از نافع بن عمر روایت است کہ ہر کہ قبل از نماز جمعہ چہار رکعت خواند و در ہر رکعت بعد فاتحہ سورۂ اخلاص پنجاہ بار خواند۔ جائے او در بہشت۔ و در مظہرات نوشتہ است کہ روز جمعہ چہار رکعت خواند و در ہر رکعت سورۂ اخلاص پانزدہ بار خواند و بعد سلام لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّۃَ اِلَّا بِاللّٰہِ الْعَلِیِّ الْعَظِیْمِ۔ خداوند تعالے تا آخر وقت ایمانش محفوظ دارد ⁂ ایضًا روزے نزد آں حضرت صلے اللہ علیہ وسلم اعرابی حاضر شدہ عرض نمود کہ من باشندہ دہ ام و مدام حاضر خدمت نمی توانم شد برائے من ہدایتے گردد کہ بہ قوم خود آموزم و خود ہم مستفید شوم۔ حضرت صلے اللہ علیہ وسلم فرمودند کہ یوم جمعہ بعد طلوع آفتاب دو رکعت نماز اول بعد فاتحہ سورۂ فلق و در دوم سورۂ والناس بخوان و بعد اتمام آیۃ الکرسی ہفت بار بعدہ چہار رکعت دیگر کہ در ہر رکعت بعد فاتحہ اذا جاء یکبار سورۂ اخلاص بست و پنج بار و بعد فراغ ہفتاد بار لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّۃَ اِلَّا بِاللّٰہِ الْعَلِیِّ الْعَظِیْمِ۔ پس سوگند خدائے است کہ جان محمد در قبضہ قدرت اوست کہ ہر مومنے این نماز را خواند واجب باشد

شفاعت او برمن وگذارنده نماز را اجر توریت وانجیل وفرقان وصائم الدہر وطواف کننده خانہ کعبہ عطا خواہد شد وور اعمال مہ او بعدد برگ اشجار نیکی درج خواہد شد۔ پس آن اعرابی این حدیث بر دیگر ظاہر نمود۔ چنانچہ مادر زید بن ثابت بر نماست وگرد اعرابی گردید وگفت این ثواب بذریعہ تو ما را رسید وعبدالرحمن بن عوف ہزار درم داده رخصت نمودند۔

فصل ششم ۔ در بیان نماز ماه ہائے تمام سال۔ واضح باد کہ ہر شخص مومن را باید کہ ماه نو دیده تکبیر گوید وسہ بار سورۂ فاتحہ خواندن ماه برامن وامان خواہد بود۔ **اوّل** در بیان نماز ماه محرم ودعا۔ جناب آن حضرت صلے اللہ علیہ وسلم فرمود کہ وقتیکہ ماه محرم مشاہده کنید این دعا بخوانید۔ مَرحَبًا بِالشَّهْرِ الْجَدِيدِ وَالشَّهْرِ الْجَدِيدِ وَبِالصَّاعَةِ الْجَدِيدَةِ مَرْحَبًا بِالْكَاتِبِ الشَّاهِدِينَ وَاشْهَدُوا وَاثْبِتُوا فِي صَحِيفَتِي بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط اَشْهَدُ اَنْ لَّا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ وَاَنَّ الْجَنَّةَ حَقٌّ وَالنَّارَ حَقٌّ وَالسَّاعَةَ اٰتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيْهَا وَاَنَّ اللّٰهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُوْرِ ط ودر اول شب محرم شش رکعت نماز دوگانہ بخوانند ودر ہر رکعت بعد فاتحہ آیۃ الکرسی یکبار سورۂ اخلاص یازده بار وسُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوْسِ رَبُّنَا وَرَبُّ الْمَلٰئِكَةِ وَالرُّوْحِ ط دیگر۔ در کتاب ریاحین از حضرت عائشہ رض مروی است کہ ہر کہ اول شب محرم ہشت رکعت بدین طریق بخواند کہ بعد فاتحہ سورۂ اخلاص باشد شفاعت آن واہل آن گروه اگرچہ از اہل النار باشد۔ ودر روز اول ماه محرم بعد طلوع آفتاب ہر کہ دو رکعت خوانده بعد سلام ہفت مرتبہ کلمہ طیب وسہ مرتبہ این دعا خواند۔ اَللّٰهُمَّ اَنْتَ اللّٰهُ الْاَبَدُ الْقَدِيْمُ وَهٰذِهٖ سَنَةٌ جَدِيْدَةٌ اَسْئَلُكَ فِيْهَا الْعِصْمَةَ مِنَ الشَّيْطَانِ وَالْعَوْنَ عَلَى النَّفْسِ الْاَمَّارَةِ بِالسُّوْءِ وَاَسْئَلُكَ الْاِشْتِغَالَ بِمَا تُقَرِّبُنِيْ اِلَيْكَ يَا كَرِيْمُ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ۔ خدائی تعالٰے بروفرشتہ تعین سازد کہ در کار نیک معاون او باشد۔ وشیطان از وناامید گردد تمام سال ودر ہر شب۔ محرم خواندن کلمہ توحید اجر عظیم دارد۔ ایضًا۔ دربیان نوافل عاشوره۔ در کتاب الاوراد وارد است کہ ہر کہ شب عاشوره صد رکعت دوگانہ ودر ہر رکعت بعد فاتحہ سورۂ اخلاص سہ بار وبعد فراغ ہفتاد بار کلمہ تمجید بخواند گناه او محو گردند اگر از ریگ صحرا ہم زیاده تر باشند۔ ایضًا۔

عبد الله ابن عباس فرموده است که شب عاشوره قریب صبح چهار رکعت بخواند و در هر رکعت بعد
فاتحه آیة الکرسی و اخلاص سه سه بار و بعد فراغ یکصد مرتبه سورهٔ اخلاص خواند۔ همه گناهان
او آمرزیده شوند۔ ایضاً۔ در تحفه از انس بن مالک مروی است که هشت رکعت و در هر رکعت
بعد فاتحه بست و پنج بار سورهٔ اخلاص و بعد فراغ درود و استغفار هفتاد مرتبه بخواند خدائے
تعالیٰ بر دل و زبان او چشمه هائے حکمت جاری نماید دیگر۔ در بیان نماز عاشوره۔ شخصیکه روز
عاشوره روزه دارد و علی الصباح غسل کند و این تسبیح خواند۔ حَسْبِیَ اللّٰهُ وَكَفٰى سَمِعَ اللّٰهُ
لِمَنْ دَعَا لَيْسَ وَرَاءَ اللّٰهِ الْمُنْتَهٰى مَنِ اعْتَصَمَ بِحَبْلِ اللّٰهِ نَجَا۔ بعد این دو رکعت خواند
در اول رکعت بعد فاتحه آیة الکرسی و در دوم آخر سورهٔ حشر از لو انزلنا تا آخر و بعد سلام درود
و این دعا خواند یَا اَوَّلَ الْاَوَّلِيْنَ وَيَا اٰخِرَ الْاٰخِرِيْنَ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ خَلَقْتَ اَوَّلَ مَا
خَلَقْتَ فِيْ هٰذَا الْيَوْمِ وَتَخْلُقُ اٰخِرَ مَا تَخْلُقُ فِيْ هٰذَا الْيَوْمِ اَعْطِنِيْ
فِيْهِ خَيْرًا وَّ لَيْتَ فِيْهِ اَوْلِيَائَكَ وَاَنْبِيَائَكَ وَاَصْفِيَائَكَ مِنْ
ثَوَابِ الْبَلَاءِ بِاَسْهُمِ مَا اَعْطَيْتَهُمْ فِيْهِ مِنْ كَرَامَةٍ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ
عَلَيْهِ السَّلَامُ۔ و در روایت دیگر بیان است که شش رکعت پیوسته بخواند و در هر
رکعت بعد فاتحه و والشمس والضحیٰ و اذا زلزلت الارض و سورهٔ اخلاص و معوذتین و بعد
فراغ در سجده رفته هفت بار قل یا ایها الکافرون بخواند هر دعا که طلب کند حاصل گردد
بعده این دعا خواند۔ اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِيْ مِمَّنْ دَعَاكَ فَاَجَبْتَهٗ وَاٰمَنَ بِكَ فَهَدَيْتَهٗ وَرَغِبَ
اِلَيْكَ فَاَعْطَيْتَهٗ وَتَوَكَّلَ عَلَيْكَ فَكَفَيْتَهٗ وَدَنٰى مِنْكَ فَاَدْنَيْتَهٗ اَللّٰهُمَّ مَنْ ذِيْ
يَعِيْشُنِيْ فِي الْخَيْرَاتِ بِلَاءُ وَاجْعَلْ فِيْ قُلُوْبِ الْمُؤْمِنِيْنَ اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَسْئَلُكَ الْاِيْمَانَ
بِكَ وَاَسْئَلُكَ الْفَضْلَ فِي الرِّزْقِ وَاَسْئَلُكَ الْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَ
الْاٰخِرَةِ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ و هفتاد بار: حَسْبِيَ اللّٰهُ وَنِعْمَ الْمَوْلٰى
وَنِعْمَ الْوَكِيْلُ وَنِعْمَ النَّصِيْرُ بخواند۔ مقدم و مؤخر جرائم همه بخشیده شوند
ایضاً۔ هر که به یوم عاشوره این دعا خواند در آن سال نه میرد اگر مرگ او ضروری آمدنی
است دعا خواندن فراموش گردد۔ سُبْحَانَ مِلْأَ الْمِيْزَانِ وَمُنْتَهَى الْعِلْمِ وَمَبْلَغَ

اَلرِّضَا وَزِنَةَ الْعَرْشِ لَا مَلْجَاءَ وَمَنْجَاءَ مِنَ اللّٰهِ اِلَّا اِلَيْهِ سُبْحَانَ اللّٰهِ عَدَدَ الشَّفْعِ وَالْوِتْرِ عَدَدَ كَلِمَاتِ
اللّٰهِ التَّامَّاتِ كُلِّهَا اَسْئَلُكَ السَّلَامَةَ بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ ط بیان دیگر نماز ہائے
آخری چہار شنبہ۔ جناب حضرت فرید الدین شکر گنج رح فرمودند کہ در اوراد خواجہ معین الدین
چشتی رح نوشتہ دیدم کہ در تمام سال سہ لکھ و بست ہزار بلاہا از آسمان بر زمین فرود می آیند و در روز
انتہا آخری چہار شنبہ ماہ صفر است این روز از ہمہ روزہائے سال سخت تر است۔ ہر شخص را مناسب است
کہ وقت طلوع آفتاب چہار رکعت نماز خواند و در ہر رکعت بعد فاتحہ انا اعطینا ہفتاد بار و
سورۂ اخلاص و معوذتین پنج پنج بار و بعد سلام این دعا بخواند خداوند تعالیٰ آنرا از کل بلاہا محفوظ
خواہد داشت یَا شَدِیْدَ الْقُوٰی یَا شَدِیْدَ الْمِحَالِ یَا عَزِیْزُ ذَلَّتْ بِعِزَّتِكَ جَمِیْعُ خَلْقِكَ اِكْفِنِیْ
جَمِیْعَ یَا مُحْسِنُ یَا مُجْمِلُ یَا مُفْضِلُ یَا مُنْعِمُ یَا مُكْرِمُ یَا لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ بِرَحْمَتِكَ
یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ ط **ایضاً** بہ چہار شنبہ اول غسل کند در وقت چاشت دو رکعت
نماز در ہر رکعت یازدہ بار سورۂ اخلاص خواند۔ بعد سلام ہفتاد بار درود و بعدہ این
اَللّٰهُمَّ اصْرِفْ عَنِّیْ هٰذَا الْیَوْمِ وَاعْصِمْنِیْ مِنْ شُؤْمِهٖ وَنَجِّنِیْ عَمَّا اَصَابَ فِیْهِ مِنْ نُحُوْسَاتِهٖ
وَكُرُبَاتِهٖ بِفَضْلِكَ یَا دَافِعَ الشُّرُوْرِ یَا مَالِكَ النُّشُوْرِ یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ وَصَلَّی اللّٰهُ
تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّعَلٰی اٰلِهٖ وَاَصْحَابِهِ الْاَمْجَادِ وَبَارِكْ وَسَلِّمْ ط **دیگر**
در کتاب الاوراد وارد است کہ اگر شخصے بہ آخری چہار شنبہ ماہ صفر الم نشرح و التین و اذا جاء
و سورۂ اخلاص ہشتاد ہشتاد مرتبہ بخواند عمرش دراز گردد۔ و اگر ہفت آیہ سلام نوشتہ
در آب شستہ نوشد از ہر بلا محفوظ ماند (۱) سَلٰمٌ قَوْلًا مِّنْ رَّبٍّ رَّحِیْمٍ (۲) سَلٰمٌ
عَلٰی نُوْحٍ فِی الْعٰلَمِیْنَ (۳) سَلٰمٌ عَلٰی اِبْرٰهِیْمَ (۴) سَلٰمٌ عَلٰی مُوْسٰی وَهٰرُوْنَ
(۵) سَلٰمٌ عَلٰی اِلْ یَاسِیْنَ (۶) سَلٰمٌ عَلَیْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوْهَا خٰلِدِیْنَ (۷) سَلٰمٌ
هِیَ حَتّٰی مَطْلَعِ الْفَجْرِ ط **دیگر**۔ اگر بہ آخری شنبہ ماہ صفر قبل از طلوع آفتاب حروف
نوشتہ و از آب شستہ و انگشتری نقرہ در آن آب دادہ را انگشت پوشد عارضہ بواسیر
دفع گردد و اگر زن حاملہ کمر بندد درد زہ موقوف گردد و بعض گفتہ اند کہ این حروف را بر تختہ نقرہ
کندانیدہ انگشتری ساختہ بپوشد یا حمائل تیار کنانیدہ در گردن حمائل کند بسم اللہ الرحمٰن

رٰحٰمٰ الٓمٓ الٓمٓصٓ الٓرٰ قٓ نٓ الٓمٓرٰ كٓهٰيٰعٓصٓ حٰمٓ حٰمٓعٓسٓقٓ طٰهٰ يٰسٓ طٰسٓمٓ طٰسٓ سوم۔ نماز ربیع الاول۔ در اول شب بعد نماز مغرب دو رکعت و در ہر رکعت بعد فاتحہ سہ بار سورۂ اخلاص خوانند و بعد سلام یکصد بار درود خوانند۔ ایضاً۔ تاریخ سوم چہار رکعت خوانند و در ہر رکعت بعد فاتحہ آیۃ الکرسی یکبار و سورہ طٰہٰ و یٰسین خوانند ثوابش بروح اطہر حضرت رسالت پناہ صلی اللہ علیہ وسلم رسانند۔ ایضاً بتاریخ دہم و دوازدہم سہ صد و شصت بار سورۂ اخلاص خوانند۔ ایضاً در شرح شہاب الاخبار آمدہ است کہ تابعین و تبع تابعین بروز وفات حضرت سرور عالم صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم یعنی دوازدہم ربیع الاول بر نیت ہدیہ بروح پاک ممدوح بست رکعت نماز خواندند و در ہر رکعت بعد از فاتحہ بست و یکبار سورۂ اخلاص خواندند شخصے مدام برہمین نوع میخواند شبی بخواب دید کہ آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم میفرمایند کہ در بہشت برین ترا ہمراہ خود خواہم برد۔ ایضاً۔ بتاریخ بست و یکم دو رکعت خوانند بعد فاتحہ سورۂ مزمل یکبار خوانند بعد از فراغ در سجدہ رفتہ این دعا بحضور قلب خوانند بعد از آن ہرچہ خواہد کہ درود و وظائف کند دعایش مستجاب گردد! یَا غَفُوْرُ اغْفِرْ وَالْعَفْوَ فِیْ عَفْوِ عَفْوِكَ یَا غَفُوْرُ۔ نماز چہارم۔ بتاریخ چہاردہم ربیع الثانی بوقت شب چہار رکعت بخوانند بعدہ اسم مرقومہ ذیل بیشمار خوانند یَا بُدُّوْحُ یَا بَدِیْعُ۔ تاریخ پانزدہم بعد چاشت چہار دہ رکعت دوگانہ خوانند و در ہر رکعت بعد فاتحہ سورۂ القدر [illegible] یَا مَلِیْكُ یَا قُدُّوْسُ یَا مَلَكُوْتُ یَا مَلِيْكُ۔ ایضاً۔ در روایتے آمدہ است کہ اول روز و بتاریخ پانزدہم این ماہ چہار رکعت بخوانند در ہر رکعت پنج بار سورۂ اخلاص خوانند اجر عظیم حاصل شود و داخل بہشت گردد۔ پنجم نماز جمادی الاول۔ صحابہ کرام بتاریخ یکم ماہ ہذا بست رکعت نماز میخواندند و در ہر رکعت بعد از فاتحہ یکبار سورۂ اخلاص و بعد فراغ یکصد دفعہ درود میخواندند۔ ایضاً۔ اول شب این ماہ دو رکعت خوانند در رکعت اول بعد فاتحہ سورۂ تبت و در دوم سورۂ مزمل خوانند۔ ایضاً۔ بروز اول چہار رکعت و در ہر رکعت بعد فاتحہ سورۂ اخلاص یکبار خوانند۔ ایضاً۔ سوم شب ماہ مذکور بقول اکثر لیلۃ القدر است دران شب بشب رکعت خوانند و در ہر رکعت بعد فاتحہ سورۂ قدر دہ بار خوانند

بعد فراغ تا صبح این اسم خواندہ باشد - یَا عَظِیْمُ تَعَظَّمْتَ بِعَظَمَتِكَ وَالْعَظَمَةُ فِیْ عَظَمَتِكَ یَا عَظِیْمُ - تاریخ بست و ہفتم ہشت رکعت بسلام خواند و در ہر رکعت سورۂ والضحیٰ یکبار بعد فراغ تسبیح سُبُّوْحٌ قُدُّوْسٌ بخواند ۔ ششم نماز و دعای جمادی الثانی در شب اول دو رکعت خواند بعد فراغ استغفار بیشمار کند - ایضاً دوازدہ رکعت نماز دوگانہ خواند و در ہر رکعت بعد از فاتحہ لایلاف یکبار خواند بعد از فراغ سورۂ یوسف ، خواند تا یک سال تنگ دستی و مفلسی روئے نماید ۔ ایضاً - در سلخ ماہ مذکور بعد از نماز مغرب چہار رکعت خواند بعد سلام یَا شَمْعُلُوْنِیْ تا صبح بخواند ۔ دیگر صحابہ کرام در آخر عشرہ این ماہ روزہ داشتندے برائے استقبال ماہ رجب و در ہر شب این دہ روز بست رکعت نماز میخواندند ۔ ہفتم نماز و عبادات ماہ رجب - در تحفہ زیادہ بن عمران از انس بن مالک روایت کہ جناب رسول مقبول صلے اللہ علیہ وسلم وقتیکہ ہلال ماہ رجب ملاحظہ میفرمودند ہر دو دست بر داشتہ میخواندند ، اَللّٰھُمَّ بَارِكْ لَنَا فِیْ رَجَبَ وَشَعْبَانَ وَبَلِّغْنَا اِلٰی شَھْرِ رَمَضَانَ ۔ ایضاً - در خلاصۃ الاخبار مرقوم است کہ مَنْ اَدْرَكَ شَھْرَ رَجَبَ فَاغْتَسَلَ فِیْ اَوَّلِهٖ وَاَوْسَطِهٖ وَآخِرِهٖ خَرَجَ مِنْ ذُنُوْبِهٖ وَلَدَتْهُ اُمُّهٗ یعنی تاریخ یکم و پانزدہم و آخر روز غسل کند گناہان او ہمہ شستہ گردد چنان پاک و صاف شود گویا امروز تولد شدہ است از بطن مادر ۔ ایضاً - درین ماہ پنج شب افضل ہستند یکے اول و یک اوسط و سہ شب آخر ماہ - در شب اول بعد نماز مغرب از سنت فراغ یافتہ بست رکعت دوگانہ خواند در ہر رکعت بعد فاتحہ سورۂ اخلاص پنج بار خواند بعد فراغت سی مرتبہ کلمہ طیب بخواند - و بعد از عشا دو رکعت خواند و در ہر رکعت بعد از فاتحہ الم نشرح و سورۂ اخلاص و معوذتین یک یک بار و بعد سلام کلمۂ توحید و درود شریف سی و سہ بار ہر یک بخواند ہر چہ دعا کند مستجاب گردد ۔ ایضاً - در اول ماہ شخصیکہ روزہ دارد بر آں دروازہ ہائے دوزخ خداوند تعالٰے مسدود فرماید و وقت افطار دو رکعت خواند و در ہر رکعت آیۃ الکرسی و معوذتین یک یک بار خواند ۔ دیگر از عائشہ رضی اللہ عنہ مرویست کہ رسول خدا صلے اللہ علیہ وآلہ وسلم فرمودند کہ شخصے

ششم نماز و دعای جمادی الثانی در شب اول ایضاً

ہفتم عبادات ماہ رجب ایضاً

ایضاً

هر روز در ماه رجب بعد نماز فجر یکبار سورهٔ یٰسین خواند خداوند تعالیٰ گناه پنجاه ساله او بخشد و
نجات دهاد و را از عذاب قبر بدهد ایضاً - در سرالاسرار مرقوم است که در رجب مابین ظهر و عصر چهار
رکعت بیک سلام خواند و در هر رکعت بعد از فاتحه آیة الکرسی هفت بار و سورهٔ اخلاص
پنج بار و بعد سلام بست و پنج بار لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْكَبِيْرِ الْمُتَعَالِ و یکصد بار
لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّوْمُ غَفَّارُ الذُّنُوْبِ وَسَتَّارُ الْعُيُوْبِ وَعَلَّامُ الْغُيُوْبِ وَاَتُوْبُ
اِلَيْهِ - و یکصد بار درود خواند تمنای دلی او برآید و نیز ثواب حج و عمره و آزادی برده یابد ایضاً -
در این ماه روز اول و سه روز آخر ماه روزه دارد و قبل از عصر دو رکعت نماز گذارد در اول رکعت
بعد از فاتحه آیة الکرسی و سورهٔ اخلاص یک یک بار و در دوم اذا زلزلت و اخلاص و سورهٔ
ناس یک یک بار بخواند ثواب عبادت شصت ساله عطا شود و تا سال دوم ملائکه برای
بخشش او دعا کنند ایضاً - در این ماه سی رکعت باین ترتیب کرده ده رکعت اول روز و ده
روز پانزدهم و ده در آخر روز بخواند و در هر رکعت کافرون یکبار و اخلاص سه بار و هر سه بار سه روز بعد
فراغ کلمه توحید خواند و اول روز این دعا بخواند اَللّٰهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا اَعْطَيْتَ وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ
و روز پانزدهم اِلٰهًا وَّاحِدًا صَمَدًا لَمْ يَتَّخِذْ صَاحِبَةً وَّلَا وَلَدًا و آخر روز اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدِ
نِ النَّبِيِّ الْاُمِّيِّ وَعَلٰى اٰلِهِ الْاَمْجَادِ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ - از جمله آفات
محفوظ ماند و جمیع حاجات دین و دنیا برآید ایضاً - اویس قرنی رح از علی مرتضیٰ روایت میکنند دارد
و در هر روزه هنگام چاشت غسل کند و تا فراغ نماز از کسی کلام نکند و دوازده رکعت به سه سلام خواند
و در چهار رکعت اول بعد از فاتحه انا انزلناه سه سه بار بعده سلام هفتاد بار لَا اِلٰهَ اِلَّا
اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ الْمُبِيْنُ لَيْسَ كَمِثْلِهٖ شَيْءٌ وَّهُوَ السَّمِيْعُ الْبَصِيْرُ که در این ماه چهارم و پنجم و چهاردهم
و پانزدهم و بست و سوم و بست و چهارم و بست و پنجم روزه دارد و در چهار رکعت ثانی بعد فاتحه
اذا جاء سه بار و بعد سلام هفتاد بار اِنَّكَ قَوِيٌّ مُعِيْنٌ وَّاحِدٌ دَلِيْلٌ مُحِقٌّ اِيَّاكَ
نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِيْنُ بخواند و در سوم چهار رکعت بعد از فاتحه سورهٔ اخلاص سه بار
و بعد سلام هفتاد بار الم نشرح خواند بعده دست بر سینه نهاده حاجت خود
بحضور قاضی الحاجات عرض نماید همه حاجت های او برآیند - دیگر نماز لیله،

الرغائب شب اول پنجشنبه جمعه ماه رجب در وسط ماه بروز روزه دارد و بعد از نماز مغرب
دوازده رکعت خواند در هر رکعت بعد از فاتحه انا انزلناه سه بار و سورهٔ اخلاص دوازده بار و بعد
هفتاد بار اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدِ نِ النَّبِيِّ الْاُمِّيِّ وَعَلٰى اٰلِهٖ و در سجده رفته هفتاد بار سُبُّوْحٌ
قُدُّوْسٌ رَبُّنَا وَرَبُّ الْمَلٰٓئِكَةِ وَالرُّوْحِ و بعده تشهد این دعا خواند هٰذِهِ الصَّلٰوةُ الَّتِيْ اَمَرْتَهَا
عَبْدُكَ وَرَسُوْلُكَ وَخَيْرُكَ شَفِيْعُ الْاُمَّةِ كَاشِفُ الْغُمَّةِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَاِنْ
كُنْتُ مُقَصِّرًا فِيْ اِقَامَتِ حَقَائِقِهَا غَافِلًا عَنْ تَقْدِيْرِ شَرَائِطِهَا كَمَا تُحِبُّ وَتَرْضٰى وَمَنْ
يَسْتَطِيْعُ مِنْ عِبَادِكَ اَنْ نَعْبُدَكَ وَنُطِيْعَكَ كَمَا يَنْبَغِيْ لَكَ فَاِذَا اعْتَرَفْتُ بِتَقْصِيْرِيْ
وَقِلَّةِ جُهْدِيْ وَاَقْرَرْتُ بِضُعْفِيْ وَعَجْزِيْ فَلَا تَحْرِمْنِيْ جَزَاءَ وَتَصْدِيْقِيْ رَسُوْلَكَ وَثَوَابَ
حُسْنِ الرَّغْبَةِ وَصِدْقِ النِّيَّةِ فِيْ سُنَّتِهٖ نَبِيِّكَ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِاَنَّكَ ذُو الْفَضْلِ وَ
الْمَغْفِرَةِ عَلٰى عِبَادِكَ وَصَلَّى اللّٰهُ عَلٰى خَيْرِ خَلْقِهٖ مُحَمَّدٍ وَّاٰلِهٖ اَجْمَعِيْنَ ط از ان بعد هرچه
دعا کند مستجاب شود دیگر شب استفتاح که پانزدهم شب ماه رجب است ده رکعت
و بقول بعض بست سورهٔ اخلاص و معوذتین یکبار بعده در سجده رفته این دعا خواند اَللّٰهُمَّ لَكَ صَلَّيْتُ
وَسَجَدْتُ وَبِكَ اٰمَنْتُ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ فَارْحَمْ ذُلِّيْ وَكَبْوَتِيْ بِوَجْهِيْ وَاِنْفِرَادِيْ وَ
خُشُوْعِيْ وَخُضُوْعِيْ وَتَضَرُّعِيْ وَتَجَرُّدِيْ وَقَصْرِيْ وَفَاقَتِيْ وَاجْعَلْ لِيْ خَرْجًا وَّمَخْرَجًا
مِنْ هَمِّيْ بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرّٰحِمِيْنَ ط ایضًا - نماز و دعای شب معراج که بیست
و هفتم شب رجب است دوازده رکعت خواند و بعد از نماز عشاء و بعد فراغ صد
صد بار کلمهٔ تمجید و درود استغفار خواند بعده در سجده رفته هرچه دعا کند قبول شود!
و صبح آن روزه دارد ط ایضًا - در تحفه مرقوم است که درین شب هر که شش رکعت خواند
و در هر رکعت بعد فاتحه هفت بار سورهٔ اخلاص خواند خدا تعالی همه حاجتش رفع گرداند
و علاوه آن ثواب ستی حج و آزادی برده و صدقه نقره و طلا بوزن کوه با عطا فرماید ط ایضًا
به جمعه آخر ماه رجب دوازده رکعت خواند و در هر رکعت بعد فاتحه آیة الکرسی سه بار بعد
سلام هر دعا که بکند مستجاب گردد ط هشتم نماز شعبان - در شب اول ماه مذکور
دوازده رکعت خواند و در هر رکعت بعد فاتحه سورهٔ اخلاص پانزده بار و قبل صبح دو رکعت

خوانند و در هر رکعت بعد فاتحه سورهٔ اخلاص صد بار و در رکوع و سجود معه تسبیح معمولی بخث بعد از آن این
دعا خواند۔ سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ رَبُّنَا وَرَبُّ الْمَلٰئِكَةِ وَالرُّوحِ سُبْحَانَ خَالِقِ النُّورِ سُبْحَانَ مَنْ
هُوَ قَائِمٌ عَلٰى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ در نامهٔ اعمال او ده هزار نیکیاں نوشته شوند و ده هزار
جرم معاف کرده شوند ۞ ایضاً۔ هر که در ماه شعبان بر آخری جمعه ما بین مغرب و عشاء
دو رکعت نماز خواند و در هر رکعت بعد فاتحه آیة الکرسی یک بار و سورهٔ اخلاص
ده بار و معوذتین یک یک بار اگر تا تاریخ دوم شعبان مرگ او دامنگیر شود با ایمان از این
جهان فانی برود ۞ دیگر۔ در بیان نماز و اعمال شب برات۔ در این شب یک صد رکعت
دوگانه بخواند و در هر رکعت بعد فاتحه سورهٔ اخلاص بخواند ۞ دیگر۔ از حضرت خواجه ذو النون
مصری رح مروی ست که در شب برات دوازده رکعت خواند و بعد فاتحه سورهٔ اخلاص
پنجاه بار۔ ثواب یکصد رکعت نماز یابد ۞ ایضاً۔ از سلطان الموحدین شیخ ظهور حاجی قدس
سره روایت است که در شب برات دو رکعت نماز خواند و در هر رکعت بعد از فاتحه سورهٔ
اخلاص پانزده بار و معوذتین یکصد بار بخواند ثواب عظیم حاصل شود و بعد از فراغ در سجده رفته
این دعا خواند۔ سَجَدَ لَكَ سَوَادِي وَخَيَالِي وَآمَنَ بِكَ وَأَقَرَّ بِكَ لِسَانِي وَهٰذَا
ذُلُّنَا ظَاهِرًا بَيْنَ يَدَيْكَ يَا عَظِيمُ اِغْفِرْ ذُنُوبِيَ الْعَظِيمَ فَاِنَّهٗ لَا اِلٰهَ اَنْ
يَغْفِرَ غَيْرُكَ يَا عَظِيمُ اَللّٰهُمَّ سَجَدَ وَجْهِيَ الْفَانِي بِوَجْهِكَ الْبَاقِي الْحَيِّ حُرْمَتِ
وَجْهِ خَيْرٌ لَكَ سَاجِدٌ و این دعا هم خواند۔ اِعْفِرْ وَجْهِي فِي التُّرَابِ بِوَجْهِ سَيِّدِي
جَسَدِي اَنْ يَغْفِرَ الْوُجُوهَ لَهٗ بعد از آن نشسته درود و این دعا خواند۔ اَللّٰهُمَّ ارْزُقْنِي
قَلْبًا تَقِيًّا مِنَ الشِّرْكِ بَرِيًّا لَا كَافِرًا وَلَا شَقِيًّا ۞ در شب برات این دعا خواند۔
اَللّٰهُمَّ يَا ذَا الْمَنِّ وَلَا يُمَنُّ عَلَيْكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ يَا
ذَا الطَّوْلِ وَالْاِنْعَامِ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ يَا ظَهِيرَ اللَّاجِينَ وَيَا جَارَ الْمُسْتَجِيرِينَ
يَا [illegible] الْمُسْتَقْدِمِ [illegible] يَا اَمَانَ الْخَائِفِينَ [illegible] يَا
غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ وَيَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ اَللّٰهُمَّ اِنْ كَتَبْتَ فِي اُمِّ الْكِتَابِ عِنْدَكَ
[illegible]

الْمُقْتِرُ عَلَى رِزْقِي فَامْحُ عَنِّي يَا سَعِيدُ عَيْنًا مُوَفَّقًا حِرْمَانِي وَتَقْتِيرَ رِزْقِي وَاثْبِتْنِي
عِنْدَكَ السَّعِيدَ عَيْنًا مُوَفَّقًا لِلْخَيْرِ مُوَسِّعًا عَلَى رِزْقِي فَإِنَّكَ قُلْتَ فِي أُمِّ الْكِتَابِ
يَمْحُو اللّٰهُ مَا يَشَاءُ وَيُثْبِتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ○ ایضاً - اگر درین شب در چشم راست
خود سہ میل سرمہ اندازد و در چشم چپ دو میل تا سال در چشم او درد نشود و افزونی نور
گردد ○ **نہم در بیان اعمال و نماز در ماہ رمضان** وقتیکہ ہلال نو ماہ
رمضان المبارک دیدہ شود این دعا بخواند - اَللّٰهُمَّ هٰذَا شَهْرُ رَمَضَانَ اَدْخِلْهُ عَلَيْنَا
بِالْأَمْنِ وَالصِّحَّةِ مِنَ السُّقْمِ وَالْفَرَاغِ مِنَ الشُّغْلِ وَأَعِنَّا عَلَى الصِّيَامِ وَ
تِلَاوَةِ الْقُرْآنِ حَتَّى يَنْقَضِيَ عَنَّا وَقَدْ غَفَرَ لَنَا وَرَضِيَ عَنَّا اَللّٰهُمَّ شَهْرُ رَمَضَانَ قَدْ
حَضَرَ فَسَلِّمْهُ وَسَلِّمْنَا لَهُ فِي يُسْرٍ مِنْكَ وَعَافِيَةٍ وَعَافِيَتِهِ اَللّٰهُمَّ ارْزُقْنَا صِيَامَهُ وَ
قِيَامَهُ بِقَوْلٍ مِنَّا إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا اَللّٰهُمَّ ارْفَعْ عَنَّا الثِّقَلَ وَالْفَتْرَةَ وَالسَّآمَةَ
وَارْزُقْنَا فِيهِ الْخَيْرَ وَالْجِدَّ وَالْاِجْتِهَادَ وَالصَّبْرَ وَالْقُوَّةَ وَالنَّشَاطَ كَمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى
در اول شب ماہ رمضان در نماز فرض عشا بعد سورہ فاتحہ انا فتحنا خواند تمام سال
از ہر آفت و بلا محفوظ ماند - و آخر شب روئے بسوئے فلک کردہ دوازدہ بار این دعا خواند لَا اِلٰهَ
اِلَّا اللّٰهُ الْحَيُّ الْقَيُّوْمُ الْقَائِمُ عَلٰى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ - بہشت برین مع نعمت بیحد و انتہا یابد
ایضاً :- در کتاب الاوراد وارد است کہ ہر کہ تمام روزہ ہائے خود از طعامیکہ در ماہ شعبان پختہ
باشد این دعا خواندہ خواندہ افطار کند ہمہ غم و الم او دور شوند و دولتمند و صاحب ثروت گردد
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ○ إِنَّكَ تَسْمَعُ كَلَامِي وَتَرَى مَكَانِي وَتَعْلَمُ سِرِّي وَ
عَلَانِيَتِي وَلَا يَخْفَى عَلَيْكَ شَيْءٌ مِنْ أَمْرِي أَنَا الْبَائِسُ الْفَقِيرُ الْمُسْتَغِيثُ الْمُسْتَجِيرُ
الْوَجِلُ الْمُشْفِقُ الْمُعْتَرِفُ بِذَنْبِي أَسْأَلُكَ مَسْأَلَةَ الْمِسْكِينِ وَأَبْتَهِلُ إِلَيْكَ ابْتِهَالَ
الْمُذْنِبِ الذَّلِيلِ وَأَدْعُوكَ دُعَاءَ الْخَائِفِ الضَّرِيرِ وَدُعَاءَ مَنْ خَضَعَتْ لَكَ
رَقَبَتُهُ وَفَاضَتْ لَكَ عَيْنُهُ وَذَلَّ لَكَ جَسَدُهُ وَرَغِمَ أَنْفُهُ اَللّٰهُمَّ لَا تَجْعَلْنِي
بِدُعَائِكَ شَقِيًّا وَكُنْ بِي رَؤُوفًا رَحِيمًا يَا خَيْرَ الْمَسْئُولِينَ وَيَا خَيْرَ الْمُعْطِينَ اَللّٰهُمَّ
إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ فَاغْفِرْ لِي

مغفرۃً مِنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِیْ اِنَّكَ اَنْتَ الْغَفُوْرُ الرَّحِیْمُ اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ ضَعِیْفٌ
فَقِیْرٌ بِبَابِكَ یَا مُحْسِنُ قَدْ اَتَاكَ الْمُسِیْٓئُ وَاَنْتَ الْمُحْسِنُ تَجَاوَزْ عَنِّیْ قَبِیْحَ مَا
عِنْدِیْ بِجَمِیْلِ مَا عِنْدَكَ یَا كَرِیْمُ یَا رَحِیْمُ بِرَحْمَتِكَ یَا اَرْحَمَ الرّٰحِمِیْنَ وَ
صَلَّی اللّٰهُ عَلٰی خَیْرِ خَلْقِهٖ مُحَمَّدٍ وَّاٰلِهٖ وَاَصْحَابِهٖ اَجْمَعِیْنَ ط دیگر۔ نماز شب
قدر و این بست هفتم شب رمضان است دوازده رکعت نفل بخواند بعد فاتحه انا انزلناه سه
بار و سورهٔ اخلاص ده بار و بعد فراغ یک صد بار سُبْحَانَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَآ اِلٰهَ
اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِیِّ الْعَظِیْمِ۔ ایضاً
در کتاب ریاحین از حضرت امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه مروی است که بر شب بست و
هفتم ماه رمضان دو رکعت نماز خواند و در هر رکعت انا انزلناه یکبار و سورهٔ اخلاص یکصد بار و بعد
سلام درود شریف یکصد بار بخواند ثواب عظیم یابد۔ دیگر نماز آخر شب ماه رمضان۔ در آخر شب
ماه رمضان بعد تراویح دو رکعت نفل خواند و بعد فراغ یک بار این دعا خواند یَا حَیُّ یَا قَیُّوْمُ یَا ذَا
الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ یَا رَحْمٰنَ الدُّنْیَا وَالْاٰخِرَةِ یَا اَرْحَمَ الرّٰحِمِیْنَ یَا اِلٰهَ
الْاَوَّلِیْنَ وَالْاٰخِرِیْنَ اِغْفِرْ ذُنُوْبِیْ وَتَقَبَّلْ صَلٰوتِیْ وَصِیَامِیْ وَقِیَامِیْ
تمام گناه او عفو شوند۔ **دهم**۔ نماز ماه شوال است۔ بعد از عید الفطر چهار رکعت
خواند در اول رکعت بعد فاتحه سبح اسم در دوم والشمس و در سوم والضحی در
چهارم الم نشرح یک یک بار۔ بعد ازان بست و یکبار سورهٔ اخلاص خواند۔ دیگر
در شب اول بست و چهار رکعت خواند بعد فاتحه والشمس والهٰکم التکاثر و کافرون و سورهٔ
اخلاص یک یک بار و بعد هر سلام اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ

۱؎ شب قدر بالتحقیق در شبهائی طاق ماه رمضان شریف بعد گذشتن پانزده یوم میشود خصوصاً بر شب بست و هفتم و نوزدهم
وقتیکه درین شبها شب جمعه و یکشنبه واقع شود۔ مگر کثرت رائے بر شب بست و هفتم واقع شدن شب قدر است چنانچه
در سورهٔ قدر بلفظ لیلة القدر ظاهر میشود که سه جا درین سوره واقع شده است و در هر لفظ نُه حرف اند که باجمع
هر سه جا بست و هفت میشوند علاوه این کلمهٔ پاک هم اشاره صاف میکند که بست و هفتم شب قدر است برادر باب
مع هذا یاد کرد دریافت فرمائید که نزول قرآن حمید بکدام ماه و بکدام شب واقع شده است همان شب قدر است ۱۲

تمام گناہانش عفو گردند ٭ ایضاً از انس بن مالک مروی است کہ اول شب ماہ شوال یا در او
روز ہشت رکعت بخواند و در ہر رکعت بعد از فاتحہ سورۂ اخلاص بست و پنج بار بخو
وبعد فراغت از نماز ہفتاد بار کلمہ تمجید و استغفار خواند خداوند تعالےٰ ہمہ حاجات
بر آرد ٭ دیگر۔ ششم شوال شش رکعت خواند و در ہر رکعت بعد فاتحہ سورۂ طار
یکبار بعد سلام یک صد بار درود خواند ایضاً۔ در عشرہ آخر ہر روز فاتحہ پنجاہ بار خواند
ثواب ختم قرآن یابد و ایں تمام سال گناہے در اعمال او ثبت نشود ٭ یازدہم نما
ماہ ذی قعدہ۔ در اول شب ماہ بست رکعت بعد سورۂ فاتحہ سورۂ اذا زلزلت یکبار و
فراغ سورۂ عم یکبار خواند۔ ایضاً بہ نہم ماہ ذیقعدہ دو رکعت بخواند و در ہر رکعت بعد سورۂ فاتحہ
سورۂ مزمل یکبار و بعد سلام سورۂ یٰسٓ خواند ٭ ایضاً۔ از حضرت ابن عباس رضی مروی است
کہ بر بست و پنج شب ذیقعدہ بیدار ماند و ہزار رکعت بخواند و در ہر رکعت بعد فاتحہ دہ دہ با
سورۂ اخلاص خواند خدا تعالےٰ ہفتاد ہزار گناہ بخشد و از شر شیطان محفوظ ماند ٭ ایضاً د
آخر ماہ بعد از چاشت دو رکعت خواند و در ہر رکعت بعد از فاتحہ سورۂ قدر سہ بار و بعد
سلام بازدہ بار درود و دہ بار فاتحہ خواند و در سجدہ رفتہ دعا کند قبول شود ٭ دوازدہم نما
ذی الحجہ در کتاب ریاحین منقول است کہ در ہر شب ماہ ذی الحجہ بعد وتر دو رکعت بخواند و د
ہر رکعت بعد فاتحہ سورۂ کوثر و سورۂ اخلاص یک یک بار بخواند بقدر موئے جسم ا
دہ نیکیاں بر او عطا شوند و ثواب صدقہ صد ہزار دینار و آزادی ہفت بردہ عطا کردہ شو
ایضاً۔ در شب اول ماہ دو رکعت خواند و در ہر رکعت بعد فاتحہ سورۂ کافرون خواند اول شب
جمعہ یا روز شش رکعت خواند و در ہر رکعت بعد فاتحہ سورۂ اخلاص یازدہ بار خواند
وبعد از فراغ یَا نُوْرَ نُوْرَاتٍ بِالنُّوْرِ وَالنُّوْرُ فِیْ نُوْرِكَ یَا نُوْرُ ٭ ایضاً۔ از انس
بن مالک روایت است کہ در ماہ ذی الحجہ بہ ہر شب جمعہ شش رکعت خواند و در ہر
رکعت بعد از فاتحہ سورۂ اخلاص پانزدہ بار و بعد فراغ دہ دہ بار درود و این آیہ بخواند ٭ لَا اِلٰهَ اِلَّا
اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ الْمُبِیْنُ ٭ ثواب آزادی یک بردہ یابد ٭ دیگر۔ نماز ترویہ یعنی ہفتم و ہشتم ذی الحجہ ش
رکعت خواند چہار رکعت بہ یک سلام۔ در اول فاتحہ والعصر و در دوم لایلاف و در سوم کافرون

ودر چہارم اذا جاء یک بار و دو رکعت بیک سلام و در ہر رکعت بعد فاتحہ سورۂ
اخلاص سہ بار۔ ثواب بعید و غایت عطا شود۔ دیگر۔ نماز شب عرفہ یعنی نہم شب ذی الحجہ
دو رکعت نفل بخواند در ہر رکعت بعد فاتحہ انا انزلناہ سہ بار و سورۂ اخلاص بست
و یکبار خواند بعد فراغ ہفتاد ہفتاد بار درود و استغفار بخواند ایضًا۔ در کتاب الاوراد وارد است
کہ درین شب صد رکعت بخواند و در ہر رکعت بعد از فاتحہ آیۃ الکرسی صد بار و در دوم اخلاص
صد بار۔ ایضا۔ روز عرفہ ما بین ظہر و عصر چہار رکعت نماز خواند و در ہر رکعت بعد فاتحہ سورۂ
اخلاص پنجاہ بار بخواند دیگر۔ نماز نفل شب عید الضحٰے۔ در ریاحین از ابوہریرہؓ روایت است
کہ دوازدہ رکعت خواند و در ہر رکعت بعد فاتحہ آیت الکرسی یکبار۔ اخلاص پنج بار۔ ہمہ گناہان
او معاف شوند۔ دیگر۔ بعد از نماز عید الضحٰے و خطبہ چہار رکعت بیک سلام خواند و بعد فاتحہ
سبح اسم و در دوم والشمس و در سوم والضحٰے و در چہارم سورۂ اخلاص یک یک بار۔ گناہ پنجاہ
سال او معاف شوند۔ ایضًا۔ بعد از نماز ضحٰے وقتیکہ بخانہ واپس آید دو رکعت خواند و در
ہر رکعت بعد فاتحہ انّا اعطینا سہ بار خواند۔ ثواب قربانی یابد۔ و اگر مفلس باشد و طاقت قربانی،
نداشتہ باشد این آیہ بخواند۔ قُلْ اِنَّ صَلٰوتِیْ وَنُسُكِیْ وَمَحْيَایَ وَمَمَاتِیْ لِلّٰهِ رَبِّ
الْعٰلَمِيْنَ لَا شَرِيْكَ لَهٗ وَبِذٰلِكَ اُمِرْتُ وَاَنَا اَوَّلُ الْمُسْلِمِيْنَ ط و این دعا خواند۔
اَللّٰهُمَّ هٰذَا فِدَائِیْ لَحْمُهَا بِلَحْمِیْ وَدَمُهَا بِدَمِیْ وَعَظْمُهَا بِعَظْمِیْ اِلٰهِیْ تَقَبَّلْ
مِنِّیْ كَمَا تَقَبَّلْتَ مِنْ خَلِيْلِكَ عَلَيْهِ السَّلَامُ ط

فصل ہشتم در بیان نمازہائے مختلف

اوّل صلوٰۃ تسبیح۔ از حضرت ابن عباس رض روایت است کہ رسول خدا صلی اللہ
علیہ وسلم فرمودند کہ شخصیکہ چہار رکعت نماز صلوٰۃ تسبیح خواند ہمہ گناہان صغیرہ و کبیرہ
او بخشیدہ شوند و ترکیبش این است کہ چہار رکعت بیک سلام خواند و در ہر رکعت ہفتاد
و پنج بار این تسبیح خواند۔ سُبْحَانَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ

بدین گونہ کہ پانزدہ بار بعد فاتحہ و سورہ و دہ بار در رکوع و دہ بار بوقت ایستادن و دہ بار
در سجدہ اول و دہ بار ما بین ہر دو سجدہ و دہ بار بعد سجدہ دوم و دہ بار در نشست
برین طریق ہر چہار رکعت تمام کند باید کہ این نماز را ہر روز خواند اگر ممکن نہ شود در ہفتہ یکبار
بروز جمعہ اگر این ہم نتواند در ماہ یک بار و این ہم ممکن نہ شود در سال یکبار۔ اگر نیز ممکن شود در تمام
عمر خود یکبار ضرور خواند ٭ دیگر۔ نماز رضائے والدین در کیمیائے سعادت مرقوم است کہ دو رکعت
نفل خواندہ ثواب این بوالدین بخشد۔ و در خلاصۃ الاوراد شاہ حسام الحق نوشتہ است
کہ نیت دو رکعت بلفظ نفل رضامندی والدین کند و در ہر رکعت بعد فاتحہ آیۃ الکرسی تا عظیم
یکبار و سورۂ اخلاص سہ بار خواند بعد از سلام دست ہا برداشتہ این دعا خواند۔
اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ صَلَّيْتُ هٰذِهِ الصَّلٰوةَ قَدْ جَعَلْتُ ثَوَابَهَا لِوَالِدَيَّ يَا عَلِيْمُ يَا قَدِيْرُ اغْفِرْ لِيْ وَلِوَالِدَيَّ
وَارْضَهُمَا مِنِّيْ إِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ٭ دیگر۔ نماز کفارہ قضائے عمری منقول
است کہ بعد از نماز جمعہ چہار رکعت نماز خواند بعد فاتحہ، آیۃ الکرسی یکبار سورۂ کوثر پانزدہ بار و
بعد سلام دہ دہ بار استغفار و درود خواند۔ کفارہ قضا شدہ نمازاں ادائے خواہد شد
دیگر۔ نماز کسوف یعنی سورج گہن و خسوف یعنی چاند گہن وقتیکہ زوال نور آغاز گردد دو یا چہار رکعت
تنہا یا بجماعت خواند مگر سورۂ دراز کہ از قل ہو اللہ زیادہ دراز باشد خواند۔ اگر نماز ختم شود و کسوف یا
خسوف باقی ماند۔ تا صاف شدن تمام و کمال کلمہ طیب خواندہ باشد۔ نماز شکر اللہ۔ نماز شکر اللہ
دوازدہ رکعت خواند و این نیت کند نَوَيْتُ لِلّٰهِ تَعَالٰى رَكْعَتَيْنِ شُكْرًا لِلّٰهِ تَعَالٰى وَعِبَادَةً لَّهٗ
مُتَوَجِّهًا إِلٰى جِهَةِ الْكَعْبَةِ الشَّرِيْفَةِ اَللّٰهُ أَكْبَرُ ٭ در اول رکعت بعد فاتحہ آیۃ الکرسی یکبار
و در دوم آمَنَ الرَّسُوْلُ تا آخر و سورۂ نور اَللّٰهُ نُوْرُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ تا علیم ٭ بعد سلام
این دعا بخواند۔ اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَصْبَحْتُ لَا أَسْتَطِيْعُ دَفْعًا مَّا أَكْرَهُ وَلَا أَمْلِكُ نَفْعًا مَّا أَرْجُوْ
أَصْبَحْتُ تُرْتَهَا بِعِلْمِيْ وَأَصْبَحَ أَمْرِيْ بِيَدِ غَيْرِيْ فَلَا فَقِيْرَ أَفْقَرُ مِنِّيْ اَللّٰهُمَّ لَا
تُشْمِتْ بِيْ عَدُوِّيْ وَلَا تَسُوْءْ لِيْ صَدِيْقِيْ وَلَا تَجْعَلْ مُصِيْبَتِيْ فِيْ دِيْنِيْ وَ
دُنْيَائِيْ وَلَا فِي الْآخِرَةِ وَلَا تَجْعَلِ الدُّنْيَا أَكْبَرَ هَمِّيْ وَلَا تُسَلِّطْ عَلَيَّ
مَنْ لَّا يَرْحَمُنِيْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ اَللّٰهُمَّ إِنِّيْ أَعُوْذُ بِكَ مِنَ الذُّنُوْبِ

نماز رضائے والدین

نماز کفارہ قضائے عمری

نماز کسوف و خسوف

نماز شکر اللہ

الَّذِیْ تُرِیْدُ بِهِ النِّعَمَ وَالَّتِیْ تُوْجِبُ بِهِ النِّعَمَ بِرَحْمَتِكَ یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ
دیگر۔ نماز استفاده - دو رکعت بخواند - در اول بعد فاتحه سورۂ فلق و در دوم سورۂ ناس بعد
سلام دو رو و این دعا خواند اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُكَ بِاسْمِكَ الْعَظِیْمِ وَ كَلِمَاتِكَ التَّامَّةِ
مِنْ شَرِّ مَا یَجْرِیْ بِهِ اللَّیْلُ وَالنَّهَارُ اِنَّ رَبِّیَ اللّٰهُ الَّذِیْ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ عَلَیْهِ تَوَكَّلْتُ وَ
هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِیْمِ اِلٰهِیْ اِنَّكَ سَلَّطْتَ عَلَیْنَا عَدُوًّا بَصِیْرًا بِعُیُوْبِنَا یَرَانِیْ هُوَ وَ
قَبِیْلُهٗ مِنْ حَیْثُ لَا نَرَاهُمْ اَللّٰهُمَّ فَاٰیِسْهُ مِنَّا كَمَا اٰیَسْتَهٗ مِنْ رَحْمَتِكَ وَقَنِّطْهُ
مِنَّا كَمَا قَنَّطْتَهٗ مِنْ عَفْوِكَ وَابْعُدْ بَیْنَنَا وَبَیْنَهٗ كَمَا اَبْعَدْتَ بَیْنَهٗ وَ بَیْنَ رَحْمَتِكَ اِنَّكَ
عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ وَبِالْاِجَابَةِ جَدِیْرٌ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِیِّ
الْعَظِیْمِ ط صلوٰة آنحضرت صلی الله علیه وسلم مابین ظهر و عصر ده رکعت خواند و این دعا برد
رد ایمان خواند۔ اَللّٰهُمَّ لَبَّیْكَ لَا شَرِیْكَ لَكَ لَبَّیْكَ اِنَّ الْحَمْدَ وَ النِّعْمَةَ لَكَ لَا شَرِیْكَ اٰمَنْتُ بِاللّٰهِ
وَ كَفَرْتُ بِالْجِبْتِ وَ الطَّاغُوْتِ وَ تَمَسَّكْتُ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰی اَشْهَدُ اَنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَ
لِقَائَكَ حَقٌّ وَاَشْهَدُ اَنَّ الْجَنَّةَ حَقٌّ وَالنَّارَ حَقٌّ وَاَشْهَدُ اَنَّكَ وَاحِدٌ صَمَدٌ وِتْرٌ فَرْدٌ لَمْ یَلِدْ
وَلَمْ یُوْلَدْ وَلَمْ یَكُنْ لَّهٗ كُفُوًا اَحَدٌ ط وَاَشْهَدُ اَنَّ السَّاعَةَ اٰتِیَةٌ لَّا رَیْبَ فِیْهَا وَاَنَّكَ بَاعِثُ مَنْ فِی
الْقُبُوْرِ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا مُنْكِرٌ مِنْ دُوْنِ عَرْشِكَ اِلٰی قَرَارِ اَرْضِكَ بَاطِلٌ غَیْرَ وَجْهِكَ
الْكَرِیْمِ رَبَّنَاۤ اٰمَنَّا بِمَاۤ اَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُوْلَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشّٰهِدِیْنَ ء دیگر نماز استخاره
از جابر رضی روایت است که حضرت صلی الله علیه وسلم ما را استخاره کردن برین گونه ارشاد،
میفرمودند چنانکه کسے تعلیم قرآن میکند و طریق نماز آن است که دو رکعت بنیت استخاره میخواند
در رکعت اول بعد فاتحه قل و در دوم سورۂ اخلاص و بعد سلام این دعا خواند۔ اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ
اَسْتَخِیْرُكَ بِعِلْمِكَ وَاَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ وَ اَسْئَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِیْمِ ط
فَاِنَّكَ تَقْدِرُ وَلَاۤ اَقْدِرُ وَتَعْلَمُ وَلَاۤ اَعْلَمُ وَاَنْتَ عَلَّامُ الْغُیُوْبِ اَللّٰهُمَّ اِنْ
كُنْتَ تَعْلَمُ اَنَّ هٰذَا الْاَمْرَ برین مقام مقصد خود یا در دل یا بر زبان آرد۔ خَیْرٌ لِّیْ فِیْ دِیْنِیْ وَ
دُنْیَایَ وَمَعَاشِیْ وَعَاقِبَةِ اَمْرِیْ فَاقْدِرْهُ لِیْ وَیَسِّرْهُ لِیْ ثُمَّ بَارِكْ لِیْ فِیْهِ وَاِنْ كُنْتَ
تَعْلَمُ اَنَّ هٰذَا الْاَمْرَ شَرٌّ لِّیْ فِیْ دِیْنِیْ وَمَعَاشِیْ وَعَاقِبَةِ اَمْرِیْ فَاصْرِفْهُ عَنِّیْ وَ

وَاَخْبِرْ فِیْ عَنْہُ درینجا ہم مقصد خود در دل آرد وَاقْدِرْ لِیَ الْخَیْرَ وَحَیْثُ کَانَ ثُمَّ اَرْضِ
بہ باید کہ از خواندن نماز دل را بنا بر کردن یا نہ کردن آن کار کہ کردن میخواہد متوجہ دارد بعدہ نماز مذ
خواندہ بطرف قلب خود بطرف کردن یا نہ کردن خود بغور متوجہ کند و بیند کہ قلب او بکدام جانب ارادہ
میکند آیا آن کار کند یا نکند بہر طریقیکہ دلش متوجہ گردد آن امر اختیار کند۔ و در دیگر روایت است کہ
امرے کردن منظور باشد اول نماز و دعا ہفت بار بخواند بعدہ در کار خود مشغول گردد ان شاء اللہ
کارش بخوبی انجام یابد چرا کہ استخارہ طلب خیر را میگویند۔ دیگر نزد مشائخ کبار طریق
بسیار اند و اکثر مشائخ ہر روز بعد نماز اشراق دو رکعت نماز استخارہ بطریق مذکور میخوانند و بعض
مشائخ بجائے لفظ ہذا الامر در دعائے مذکورہ کہ در دو جا می آید در ہر دو جا این عبارت زیادہ میکنند کُلَّ
اَمْرٍ نَفْعَلُہٗ اَوْ نَتْرُکُہٗ اَوْ قَوْلٍ اَقُوْلُہٗ فِیْ ہٰذَا الْیَوْمِ اَوْ ہٰذِہِ اللَّیْلَۃِ دیگر۔ بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِ
ہفت صد ہشتاد و شش بار خواندہ چہار رکعت بہ نیت استخارہ خواند در اول رکعت بعد
فاتحہ والشمس و در دوم واللیل و در سوم والضحیٰ و در چہارم الم نشرح خواندہ رو بہ قبلہ کردہ بخوا
دیگر۔ نماز سفر۔ اگر شخصے ارادہ سفر کند دو رکعت نماز خواند در اول بعد فاتحہ سورہ یٰسین و
در دوم انا انزلنا دہ بار و بعد سلام سہ صد و شصت ۳۶۰ بار این اسم خواند۔ یَقُدُّوْسُ بعدہ ہفت
سنگریزہ برداشتہ کہ یک یک بہ شش جہت اندازد و باقی یک نزد خود دارد و تیکہ بمنزل مقصود
آن را ہم بطرفے اندازد و اگر در اثنائے راہ آب میسر آید سنگریزہ را برداشتہ سورہ کوثر بران
بخواند بعد بہ پیشانی عروس دست نہادہ این دعا خواند۔ یَا قُدُّوْسُ الطَّاہِرُ مِنْ کُلِّ
سُوْءٍ وَلَا شَیْءَ یُعَادِلُہٗ مِنْ جَمِیْعِ خَلْقِہٖ بِلُطْفِہٖ۔ دیگر۔ نماز حاجت۔ اگر کسے را حاجتے پیش
آید این نماز خواند حاجتش روا گردد۔ در حدیث آمدہ است کہ اگر کسے از شما در کدام
حالے گرفتار آید یا مشکلے پیش آید این نماز خواند خلاصی شود۔ میگویند کہ اگر این نماز مردہ خواند زندہ
گردد۔ چہار رکعت بدو سلام خواند در رکعت اول بعد فاتحہ قل اللّٰہم تا بغیر حساب و در دوم
سورہ کوثر و در سوم سورہ کافرون و در چہارم سورہ اخلاص ہر یک پانزدہ بار بعد فراغ
دہ بار این دعا خواند۔ لَا اِلٰہَ اِلَّا اَنْتَ سُبْحَانَکَ اِنِّیْ کُنْتُ مِنَ الظّٰلِمِیْنَ حَسْبُنَا اللّٰہُ
وَنِعْمَ الْوَکِیْلُ۔ اِنِّیْ مَسَّنِیَ الضُّرُّ وَاَنْتَ اَرْحَمُ الرّٰحِمِیْنَ

وَاُفَوِّضُ اَمْرِیْ اِلَی اللّٰہِ اِنَّ اللّٰہَ بَصِیْرٌ بِالْعِبَادِ یَا مَنْ ذِکْرُہٗ شَرَفُ الذَّاکِرِیْنَ وَیَا مَنْ اَطَاعَتُہٗ نَجَاۃٌ لِّلْمُطِیْعِیْنَ وَیَا مَنْ رَاْفَتُہٗ مَلْجَاءٌ لِّلْعٰلَمِیْنَ وَیَا مَنْ لَا یَخْفٰی عَلَیْہِ اَبْنَاحِیْنَ بِرَحْمَتِکَ یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ ٭ دیگر۔ نماز شفائے مریض۔ نماز دوگانہ خواند و در ہر رکعت بعد فاتحہ سہ بار سورۂ اخلاص خواند بعد از فراغ بر مصلے نشستہ ماند و این دعا یکہزار بار خواند یَا بَدِیْعَ الْعَجَائِبِ بِالْخَیْرِ اِرْحَمْنِیْ اِلٰی یَوْمِ الدِّیْنِ ٭ خداوند تعالے شفائے کامل عطا فرماید ٭ دیگر۔ نماز قلب۔ این نیت کند نَوَیْتُ اَنْ اُصَلِّیَ رَکْعَتَیْنِ صَلٰوۃَ الْقَلْبِ۔ در ہر رکعت بعد فاتحہ سورۂ اخلاص یکبار مگر در دل خواند و از زبان حرفے نہ برآرد و تشہد ہم در دل بخواند۔ بعد از سلام در سجدہ رفتہ ہرچہ حاجت دارد از خدائے خود طلبد بعدہ نشستہ ہفتاد بار استغفار گوید و تصور مرشد در دل آرد ٭ دیگر۔ نماز صلوۃ العاشقین چہار رکعت بیک سلام خواند نیت این نَوَیْتُ اَنْ اُصَلِّیَ لِلّٰہِ تَعَالٰی اَرْبَعَ رَکَعَاتِ صَلٰوۃِ الْعَاشِقِیْنَ در اول رکعت بعد فاتحہ یا اللہ و در دوم یا رحمٰن۔ و در سوم یا رحیم۔ و در چہارم یا ودود ہر یک یکصد بار خواند ٭ دیگر نماز نور القبر دو رکعت خواند در ہر رکعت بعد از فاتحہ شَہِدَ اللّٰہُ اَنَّہٗ لَآ اِلٰہَ اِلَّا ہُوَ وَالْمَلٰٓئِکَۃُ وَاُولُوا الْعِلْمِ قَآئِمًا بِالْقِسْطِ لَآ اِلٰہَ اِلَّا ہُوَ الْعَزِیْزُ الْحَکِیْمُ ٭ ہفت بار خواند و بعد سلام بِاللّٰہِ التَّوْفِیْقِ ہفتاد بار خواند ٭ دیگر نماز برائے درد بواسیر دو رکعت خواند در اول بعد از فاتحہ الم نشرح و در دوم الم ترکیف و بعد از سلام ہفتاد بار گوید اَسْتَغْفِرُ اللّٰہَ رَبِّیْ مِنْ کُلِّ ذَنْبٍ سُبْحَانَ اللّٰہِ وَبِحَمْدِہٖ رَاجِیْ ٭ دیگر۔ صلوۃ الفردوس۔ دو رکعت خواند در اول بعد فاتحہ الٓمّٓ ذٰلِکَ الْکِتٰبُ لَا رَیْبَ فِیْہِ تا لَا یُشْعِرُوْنَ و آیہ اِلٰہُکُمْ اِلٰہٌ وَّاحِدٌ تا یَعْقِلُوْنَ و پانزدہ بار سورۂ اخلاص و در دوم آیۃ الکرسی تا خالدون وَلِلّٰہِ مَا فِی السَّمٰوٰتِ تا آخر سورۂ بقرہ و سورۂ اخلاص پانزدہ بار ٭ دیگر۔ صلوۃ الاولیاء بہر مطلبیکہ خواند حاصل گردد۔ از امام زاہد منقول است کہ آموختم این نماز را از خضر علیہ السلام و خواندم و از خدا خدا را طلبیدم پس خدا را یافتم۔ و ابو عیاض بطلب مال و دولت خواند مال و دولت کثیر یافتند۔ و ابو القاسم بنا بر حصول علم خواند عالمے بدل

وَاُفَوِّضُ اَمْرِیْ اِلَی اللّٰہِ اِنَّ اللّٰہَ بَصِیْرٌ بِالْعِبَادِ یَا مَنْ ذِکْرُہٗ شَرَفُ الذَّاکِرِیْنَ وَیَا مَنْ اِطَاعَتُہٗ نَجَاۃٌ لِّلْمُطِیْعِیْنَ وَیَا مَنْ رَاْفَتُہٗ مَلْجَاءٌ لِّلْعٰلَمِیْنَ وَیَا مَنْ لَّا یَخْفٰی عَلَیْہِ اَبْنَاحِیْنَ بِرَحْمَتِکَ یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ ؛ دیگر۔ نماز شفائے مریض۔ نماز دوگانہ خواند و در ہر رکعت بعد فاتحہ سہ بار سورۂ اخلاص خواند بعد از فراغ بر مصلے نشستہ ماند و این دعا یکہزار بار خواند یَا بَدِیْعَ الْعَجَائِبِ بِالْخَیْرِ اِرْحَمْنِیْ اِلٰی یَوْمِ الدِّیْنِ ؛ خداوند تعالےٰ شفائے کامل عطا فرماید ؛ دیگر۔ نماز قلب۔ این نیت کند نَوَیْتُ اَنْ اُصَلِّیَ رَکْعَتَیْنِ صَلٰوۃِ الْقَلْبِ۔ در ہر رکعت بعد فاتحہ سورۂ اخلاص یکبار مگر در دل خواند و از زبان حرفے بر نیارد و تشہد ہم در دل بخواند۔ بعد از سلام در سجدہ رفتہ ہرچہ حاجت دارد از خدائے خود طلبد بعدہ نشستہ ہفتاد بار استغفار گوید و تصورِ مرشد در دل آرد ؛ دیگر۔ نماز صلوٰۃ العاشقین چہار رکعت بیک سلام خواند نیت این نَوَیْتُ اَنْ اُصَلِّیَ لِلّٰہِ تَعَالٰی اَرْبَعَ رَکْعَاتِ صَلٰوۃِ الْعَاشِقِیْنَ در اول رکعت بعد فاتحہ یا اللہ در دوم یا رحمٰن۔ در سوم یا رحیم۔ در چہارم یا ودود ہر یک یکصد بار خواند ؛ دیگر نماز انوار القبر دو رکعت خواند در ہر رکعت بعد از فاتحہ شَہِدَ اللّٰہُ اَنَّہٗ لَآ اِلٰہَ اِلَّا ھُوَ وَالْمَلٰٓئِکَۃُ وَاُولُوا الْعِلْمِ قَآئِمًا بِالْقِسْطِ لَآ اِلٰہَ اِلَّا ھُوَ الْعَزِیْزُ الْحَکِیْمُ ؛ ہفت بار خواند و بعد سلام بِاللّٰہِ التَّوْفِیْقِ ہفتاد بار خواند ؛ دیگر نماز برائے درد بواسیر دو رکعت خواند در اول بعد از فاتحہ الم نشرح و در دوم الم ترکیف و بعد از سلام ہفتاد بار گوید اَسْتَغْفِرُ اللّٰہَ رَبِّیْ مِنْ کُلِّ ذَنْبٍ سُبْحَانَ اللّٰہِ وَبِحَمْدِہٖ رَاجِعٌ دیگر۔ صلوٰۃ الفردوس۔ دو رکعت خواند در اول بعد فاتحہ الٓمّٓ ذٰلِکَ الْکِتٰبُ لَا رَیْبَ فِیْہِ تا لَا یُؤْمِنُوْنَ وَاِلٰـہُکُمْ اِلٰہٌ وَّاحِدٌ تا یَعْقِلُوْنَ و پانزدہ بار سورۂ اخلاص و در دوم آیۃ الکرسی تا خالدون وَلِلّٰہِ مَا فِی السَّمٰوٰتِ تا آخر سورۂ بقر و سورۂ اخلاص پانزدہ بار ؛ دیگر۔ صلوٰۃ الاولیا بہر مطلبیکہ خوانند حاصل گردد۔ از امام زاہد منقول است کہ آموختم این نماز را از خضر علیہ السلام و خواندم و از خدا خدا را طلبیدم پس خدا را یافتم۔ و ابو عیاض بہ طلب مال و دولت خواندند مال و دولت کثیر یافتند۔ و ابو القاسم بنا بر حصول علم خواندند عالم بے بدل

نماز شفائے مریض
نماز قلب
صلوٰۃ العاشقین
نماز انوار القبر
نماز برائے درد بواسیر
صلوٰۃ الفردوس
صلوٰۃ الاولیا

شود۔ ترکیب خواندن این ست رکتین از نماز صبح دو رکعت خواند در رکعت اول ہفت بار سورۂ فاتحہ
ویکبار سورہ کافرون و در دوم ہفت بار سورۂ فاتحہ ویکبار سورۂ اخلاص و بعد سلام دہ بار
کلمۂ تمجید و دہ بار یَا غِیَاثَ الْمُسْتَغِیْثِیْنَ اَغِثْنَا ۔ دیگر صلوٰۃ الاسرار از حضرت غوث الاعظم
سید محی الدین عبدالقادر جیلانی رض و شیخ شہاب الدین سہروردی رح منقول است کہ بعد از نماز مغرب
در تنہائی دو رکعت خواند و این نیت کند نَوَیْتُ اَنْ اُصَلِّیَ لِلّٰہِ تَعَالٰی رَکْعَتَیْ صَلٰوۃِ الْاَسْرَارِ
تَقَرُّبًا اِلَی اللّٰہِ تَعَالٰی وَ اِنْقِطَاعًا عَنِ الْغَیْرِ مُتَوَجِّھًا اِلٰی جِھَۃِ الْکَعْبَۃِ الشَّرِیْفَۃِ اَللّٰہُ
اَکْبَرُ ط در رکعت اول والضحیٰ و در دوم الم نشرح یازدہ یازدہ بار بعد از سلام در سجدہ
رفتہ یکصد بار بگوید ضعیفے بود قوی بعدہ کلہ راست بر مصلّٰے نہادہ یکصد بار گوید نیازمندے بر وسیلہ
نیازے زاں بعد کلہ چپ نہادہ صد بار گوید حاجتمندے بر در حاجت روائے بعدہ گوشہ مصلّٰے ہم بچیدہ
صد بار گوید دگرم باز نہ کنی حاجتم روا) و ہمیں گویاں یازدہ قدم بسوئے قبلہ رواں گردد بعد از ان در
سجدہ افتد و عرض مطلب کند و بالحاح تمام دعا کند انشاء اللہ قبول شود ۔ دیگر صلوٰۃ فاطمہ
باسناد معتبر منقول است کہ اگر کسے برائے حاجتے مضطرب و بیقرار گردد دو رکعت برین
نوع خواند نَوَیْتُ اَنْ اُصَلِّیَ فَاطِمَۃَ الزَّھْرَاءِ بِنْتَ حَضْرَۃِ خَدِیْجَۃِ الْکُبْرٰی
لِتَلَاوَۃِ وَ قُرْبَۃِ اِلَی اللّٰہِ تَعَالٰی مُتَوَجِّھًا اِلٰی جِھَۃِ الْکَعْبَۃِ الشَّرِیْفَۃِ اَللّٰہُ اَکْبَرُ
در ہر رکعت بعد فاتحہ سہ بار سورۂ اخلاص و بعد از سلام سہ بار اللہ اکبر
و ۳۳ بار سبحان اللہ و الحمد للہ ہر یک بخواند و سی و چہار بار اللہ اکبر گوید بعد از ان
در سجدہ رفتہ یَا مَوْلَایَ وَ مَوْلَا فَاطِمَۃَ اَغِثْنِیْ صد بار گوید بعدہ کلہ راست
و بعد ازاں کلہ چپ بر مصلّٰے نہادہ صد بار ہمیں گوید بعد ازاں دست بر داشتہ حاجت
خود از خدا طلبد۔ حاجتش روا گردد ۔ دیگر صلوٰۃ الخضر۔ امام نجم الدین حسب تعلیم حضرت
خضر علیہ السلام این نماز بیان فرمودہ اند کہ بر شب جمعہ دو رکعت خواند در اول رکعت
بعد فاتحہ قل یا و در دوم قل ہو اللہ دہ بار و بعد سلام در سجدہ رفتہ دہ بار درود
و کلمہ تمجید و رَبَّنَا اٰتِنَا فِی الدُّنْیَا حَسَنَۃً وَّفِی الْاٰخِرَۃِ حَسَنَۃً وَّقِنَا عَذَابَ النَّارِ
و یَا غِیَاثَ الْمُسْتَغِیْثِیْنَ اَغِثْنَا خواند و حاجت خود بیان نماید بعدہ ہزار بار

صلوٰۃ الاسرار

صلوٰۃ فاطمہ

صلوٰۃ الخضر

...ب گوید۔ خداوند تعالیٰ ہمہ حاجاتش برآرد ❖ دیگر۔ صلوٰۃ کن فیکون از مشائخ چشتیہ
مرویست ہر کسے را کہ سخت حاجتے در پیش آید باید کہ شب چہار شنبہ و پنجشنبہ و جمعہ در ہر سہ
شب دو رکعت خواند در اول رکعت فاتحہ یکبار و قل ہو اللہ صد بار و در دوم فاتحہ یکبار و قل ہو اللہ صد
بار گوید یا ...ے آسان کنندۂ دشواریہا واے روشن کنندہ تاریکیہا و صد بار استغفار و در دو ہر یک
... دعا کند و در شب سوم ہم برین منوال عمل کند و کلاہ و دستار از سر بر داشتہ و آستین خود
... آویختہ بزاری بنالد و پنجاہ بار دعا کند مستجاب شود ❖ **جواہر دوم در بیان**
اوراد ادعیہ۔ بسم اللہ الرحمٰن الرحیم این جوہر مشتمل بر شش فصل است ❖ فصل اول
در بیان ادعیہ شبانہ روزہ و ادعیہ ضروری۔ فصل دوم در بیان اوراد ہفتہ۔ فصل سوم در بیان آمرزش
گناہان۔ فصل چہارم در اوراد محبت الٰہی و ذوق و شوق من اللہ۔ فصل پنجم در بیان ادعیہ آمرزش
... مفید دنیا و عقبیٰ۔ فصل ششم در بیان فضائل درود شریف و طریقہ زیارت آن حضرت
صلے اللہ علیہ و آلہ وسلم ❖ **فصل اول اوراد شبانروزی**۔ وقت صبح کہ از خواب
برخیزد این دعا خواند۔ اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ الَّذِیْ اَحْیَانَا بَعْدَ مَا اَمَاتَنَا وَاِلَیْہِ النُّشُوْرُ

... دعا کردن یعنے طلب کردن او و دعا چیزے بطریق عاجزی و الحاح۔ و نووی گفتہ کہ اہل فتوا ے
... و امصار برین متفق اند کہ دعا کردن مستحب است و دلیل کافی آنجا قرآن و حدیث و فعل انبیائے علیہم السلام
کہ ہمہ دعا میکردند و بعض زہاد و اہل معارف گفتہ اند کہ ترک دعا افضل است برائے رضائے قضائے الٰہی و نوشتہ تقدیر خود
و قول بعضے زہاد میگویند بعض اوقات چنان میشود کہ دعا تنہا رضا برغبت و قضا غالب میشود۔ چنانچہ جبرئیل علیہ السلام
از ابراہیم علیہ السلام وقتیکہ در منجنیق بود و در آتش افگندہ میشدند گفتند کہ دعا کنید تا کہ ازین محنت خلاصی یابید فرمودند
کہ خداوند کریم من حال من خوب میداند مارا حاجت سوال کردن نیست سبحان اللہ چہ عالی حوصلگی و چہ اعتماد کہ
و چہ راضی برضائے دوست بودن است۔ شاعری خوب گفتہ است سے اہل ہمت لب از دعا بستند
کہ خدمت رضا نبستند ❖ نزد فقیر این حصہ خاص حضرت ابراہیم خلیل اللہ علیہ السلام است و
دیگران را بجز دعا و عاجزی چارہ نیست۔ خداوند تعالیٰ در کلام فیض نظام خود میفرماید۔ قُلْ
مَا یَعْبَؤُا بِکُمْ رَبِّیْ لَوْلَا دُعَاؤُکُمْ و دیگر میفرماید مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْاِنْسَ اِلَّا
لِیَعْبُدُوْنِ ط ۱۲م

أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمُلْكُ لِلّٰهِ وَالْعَظَمَةُ وَالسُّلْطَانُ لِلّٰهِ وَالْعِزَّةُ وَالْبُرْهَانُ
لِلّٰهِ وَالْآلَاءُ وَالنَّعْمَاءُ لِلّٰهِ [illegible] وَاللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَمَا سَكَنَ فِيهِمَا لِلّٰهِ الْوَاحِدِ
الْقَهَّارِ أَصْبَحْنَا عَلَىٰ فِطْرَةِ الْإِسْلَامِ وَكَلِمَةِ الْإِخْلَاصِ وَعَلَىٰ دِينِ
نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَىٰ مِلَّةِ أَبِينَا إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَّ
مَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ط - بعده غسل نماید و اگر حلق نشود دو رکعت نفل خواند - و هر
رکعت بعد فاتحه سه بار قل هو الله و بعد از سلام ده بار وَاللّٰهُ غَالِبٌ عَلَىٰ أَمْرِهِ وَلٰكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ و صد بار یا رَزَّاقُ اُرْزُقْنِي الْبَقَاءَ بَعْدَ الْفَنَاءِ و چهل و یکبار قل
هو الله احد و سه آیات اول سورهٔ انعام و آیه فَالِقُ الْإِصْبَاحِ ج وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَّ
الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ط ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ط و این دعا خواند اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ
الَّذِي ذَهَبَ بِاللَّيْلِ مُظْلِمًا بِقُدْرَتِهِ وَجَاءَ بِالنَّهَارِ مُبْصِرًا بِرَحْمَتِهِ اَللّٰهُمَّ
هٰذَا خَلْقٌ جَدِيدٌ فَافْتَحْ عَلَيَّ بِطَاعَتِكَ وَاخْتِمْهُ لِي بِمَغْفِرَتِكَ وَرِضْوَانِكَ
فَارْزُقْنِي فِيهِ تَقَبُّلَهَا مِنِّي وَزَكِّهَا وَضَعِّفْهَا لِي وَمَا عَمِلْتُ فِيهِ مِنْ سَيِّئَةٍ
فَاغْفِرْهَا لِي وَتَجَاوَزْ عَنِّي إِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ط اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَ
اهْدِنِي وَاجْبُرْنِي وَارْزُقْنِي وَعَافِنِي وَاعْفُ عَنِّي اعْتَرَفَنِي بعده دو رکعت سنت
ادا کند و بعد از سلام سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ أَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ رَبِّي مِنْ كُلِّ
ذَنْبٍ وَّأَتُوبُ إِلَيْهِ یکصد بار و سورهٔ ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ یکبار خواند بعده فرض ادا کند مگر بهتر
آنست که اگر معذور نباشد بمسجد روان شود و قتیکه از خانه برآید بگوید اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ
أَنْ أَضِلَّ أَوْ أُضَلَّ أَوْ أَزِلَّ أَوْ أَظْلِمَ أَوْ أُظْلَمَ أَوْ أَجْهَلَ أَوْ يُجْهَلَ عَلَيَّ الخ راه
نماز رود و در راه گوید اِجْعَلْ فِي قَلْبِي نُورًا وَفِي بَصَرِي نُورًا وَفِي سَمْعِي نُورًا وَفِي يَمِينِي نُورًا
وَفِي شِمَالِي نُورًا وَخَلْفِي نُورًا وَفِي عَصَبِي نُورًا وَفِي عَظْمِي نُورًا وَفِي لَحْمِي نُورًا وَفِي
دَمِي نُورًا وَفِي بَشَرِي نُورًا وَفِي لِسَانِي نُورًا وَاجْعَلْ فِي نَفْسِي نُورًا وَأَعْظِمْ لِي نُورًا وَّ
اجْعَلْنِي نُورًا و قریب مسجد رسد بگوید اَللّٰهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ و در مسجد قدم نهد
بگوید اَلسَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَىٰ عِبَادِ اللّٰهِ الصَّالِحِينَ بعده دو رکعت تحیة المسجد ادا کند

اگر امام است امامت کند و اگر مقتدی است اقتدا کند و بعد سلام گوید اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى
مُحَمَّدٍ وَّآلِ مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَسَلِّمْ اَللّٰهُمَّ اَنْتَ السَّلَامُ وَاِلَيْكَ يَرْجِعُ السَّلَامُ حَيِّنَا
رَبَّنَا بِالسَّلَامِ وَاَدْخِلْنَا دَارَ السَّلَامِ تَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ
بعده لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِيْ وَيُمِيْتُ وَهُوَ
حَيٌّ لَّا يَمُوْتُ اَبَدًا اَبَدًا ذُو الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ
دو بار لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ صَدَقَ وَعْدَهٗ وَنَصَرَ عَبْدَهٗ وَهَزَمَ الْاَحْزَابَ
وَحْدَهٗ وَاَعَزَّ جُنْدَهٗ فَلَا شَيْءَ بَعْدَهٗ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ اَهْلَ النِّعْمَةِ وَالْفَضْلِ وَ
الثَّنَاءِ الْحَسَنِ وَلَا نَعْبُدُ اِلَّا اِيَّاهُ مُخْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُوْنَ لَا اِلٰهَ اِلَّا
اللّٰهُ صَاحِبُ الْوَحْدَانِيَّةِ الْعِزِّ وَالْبَقَائِيَّةِ الْقَدِيْمَةِ الْكَرِيْمَةِ الْاَزَلِيَّةِ لَيْسَ
لَهٗ ضِدٌّ وَّلَا نِدٌّ وَّلَا شِبْهٌ وَّلَا شَرِيْكٌ وَّمُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ بِاَمْرِهٖ وَوَحْيِهٖ
وَرِسَالَتِهٖ چهار خواند و تا بر آمدن شمس همونجا نشسته ماند و اوراد و تسبیح خواند و قتیکه آفتاب
بر آید گوید اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ اَتَانَا يَوْمَنَا هٰذَا وَلَمْ يُهْلِكْنَا بِذُنُوْبِنَا بعد از آن نماز
اشراق ادا کند و بعد از سلام دعاے ماثوره خواند و در تسبیح و تهلیل مشغول ماند منجمله
آن این ده اذکار هر یک صد بار بخواند یا هفتاد بار یا ده بار بخواند ثواب بیشمار حاصل شود (۱) لَا اِلٰهَ
اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِيْ وَيُمِيْتُ وَهُوَ حَيٌّ لَّا
يَمُوْتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ (۲) لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْمَلِكُ
الْحَقُّ الْمُبِيْنُ (۳) سُبْحَانَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ وَ
لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ (۴) سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهٖ (۵) سُبُّوْحٌ
قُدُّوْسٌ رَبُّنَا وَرَبُّ الْمَلٰئِكَةِ وَالرُّوْحِ (۶) اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ الَّذِيْ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ
الْحَيُّ الْقَيُّوْمُ وَاَسْاَلُهُ التَّوْبَةَ (۷) يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ بِرَحْمَتِكَ اَسْتَغِيْثُ لَا تَكِلْنِيْ
اِلٰى نَفْسِيْ طَرْفَةَ الْعَيْنِ وَاَصْلِحْ لِيْ شَاْنِيْ كُلَّهٗ (۸) لَا مَانِعَ لِمَا اَعْطَيْتَ وَلَا مُعْطِيَ
لِمَا مَنَعْتَ وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ (۹) اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّعَلٰى اٰلِ
مُحَمَّدٍ (۱۰) بِسْمِ اللّٰهِ الَّذِيْ لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهٖ شَيْءٌ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ

السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ ط بعده در خواندن قرآن شریف مشغول شود واگر قرآن حفظ نباشد آیة الکرسی
و آمن الرسول و شهد الله و قل اللّٰهُمَّ مالک الملک و اول سورهٔ حدید و آخر سورهٔ حشر بخواند بعده
دیگر دعاها و وظائف و اوراد مثل مسبعات عشره و غیره خوانده باشد وقتیکه آفتاب بقدر یکی
نیزه بالا برآید نماز ضحیٰ و بگذشتن از روز حصه چهارم نماز چاشت ادا کند بعد ازان اگر ذوق تحصیل
علم دارد علم بخواند بلکه بعد ادائے فرض در تحصیل علم مشغول شود چرا که عبادتے بهتر از تحصیل علم
نیست و انسب این که تحصیل علم حدیث و فقه و طب و اخلاق کند۔ اگر به تحصیل علم حدیث قادر نباشد
در عبادت مصروف ماند و یا خدمت صوفیان و درویشان اهل الله بجا آرد و یا کسب حلال برائے قوت
لایموت سازد۔ بعده قبل از زوال قیلوله کند بعده نماز زوال خواند بوقت خود نماز ظهر ادا کند و بعد
فراغت نماز در درس و تدریس علم یا معاونت اهل الله یا ذکر و تلاوت قرآن یا در کسب حلال
بقدر حاجت تا عصر مشغول باشد و بعد از نماز عصر تا مغرب سخنی از شخصی نه کند و در اذکار و اشغال
مصروف ماند یا در تحصیل علم سعی کند و بعد ادائے نماز مغرب تا عشاء نماز نوافل اوابین خواند و نماز
عشا خوانده در عبادت مشغول شود وقت خواب این دعا خواند۔ رَبِّ بِاسْمِكَ وَضَعْتُ جَنْبِيْ وَبِكَ اَرْفَعُهٗ
هٰذِهٖ نَفْسِيْ اَنْتَ تَتَوَفّٰهَا لَكَ مَحْيَاهَا وَمَمَاتُهَا اِنْ اَمْسَكْتَهَا فَاغْفِرْ لَهَا وَاِنْ اَرْسَلْتَهَا فَاحْفَظْهَا بِمَا
تَحْفَظُ بِهٖ عِبَادَكَ الصَّالِحِيْنَ ط بعده در آخر شب برخاسته نماز تهجد گذارد و ترتیب خواندن نماز
در جوهر اول گذشته اگر به سیر بازار رود این دعا خواند لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ لَهُ الْمُلْكُ
وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِيْ وَيُمِيْتُ وَهُوَ حَيٌّ لَّا يَمُوْتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ دیگر
اگر به سوئے آسمان نظر کند بگوید رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بَاطِلًا سُبْحٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ط تَبَارَكَ
الَّذِيْ جَعَلَ فِي السَّمَآءِ بُرُوْجًا وَّجَعَلَ فِيْهَا سِرَاجًا وَّقَمَرًا مُّنِيْرًا ط دیگر۔ بوقت آئینه معائنه
کردن این دعا خواند اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ خَلَقَنِيْ فَاَحْسَنَ خَلْقِيْ وَصَوَّرَنِيْ فَاَحْسَنَ صُوْرَتِيْ دیگر۔ برائے
استنجه رود اول این دعا خواند۔ اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَعُوْذُ بِكَ مِنَ الرِّجْسِ النَّجِسِ الْخَبِيْثِ الْمُخْبِثِ
الْخَبِيْثِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ ط دیگر۔ بعد فراغت از استنجه بیرون آمده گوید اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ
الَّذِيْ اَخْرَجَ عَنِّيْ مَا يُؤْذِيْنِيْ وَاَمْسَكَ مَا يَنْفَعُنِيْ غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيْرُ ط
دیگر۔ اگر جامه نو پوشد بگوید۔ اَللّٰهُمَّ اَنْتَ كَسَوْتَنِيْ هٰذَا الثَّوْبَ فَلَكَ الْحَمْدُ اَسْئَلُكَ مِنْ

اوراد تلاوت اوقات و حالات
نماز ظهر
دعای دیدن آسمان
دعای آئینه دیدن
دعای بیت الخلا
دعای جامه نو

خیره وخیر ما صنع له وأعوذ بك من شره وشر ما صنع له دیگر - ماه نو مشاهده کند بگوید - اللهم اهله
علینا بالیمن والایمان والسلامة والاسلام ربی وربك الله ٭ دیگر - اگر باد تند وتیز وزد این دعا خواند
اللهم انی اسئلك خیر هذه الریح وخیر ما فیها وخیر ما ارسلت به ونعوذ بك من
شرها وشر ما فیها وشر ما ارسلت به دیگر - اگر خبر وفات شخصے بگوش او رسد این الفاظ
بزبان آرد سبحان الحی الذی لا یموت انا لله وانا الیه راجعون ٭ دیگر - اگر صدقه
دهد این دعا خواند - ربنا تقبل منا انك انت السمیع العلیم ٭ دیگر - اگر نقصانے بظهور
آید گوید عسی ربنا ان یبدلنا خیرا منها انا الی الله راغبون ٭ دیگر - اگر در ابروے
شانه کند گوید - اللهم زینی بزینة اهل التقوی ٭ بعده این دعا خواند - اللهم انی اسئلك تعجیل
عافیتك وصبرا علی بلیتك وخروجا من الدنیا الی رحمتك ٭ دیگر - اگر بجانب
راست اگر در بروت شانه کند بگوید - اللهم عافنا من کل بلاء الدنیا وعذاب الآخرة
بجانب راست در موے سر شانه کند سورة والضحی بخواند واگر بجانب چپ شانه کند الم نشرح
خواند واگر در ریش شریف شانه کند انا انزلنا خواند واگر بزیر ریش شانه رساند اذا زلزلت وسه بار قل هو الله
خواند ٭ دیگر - از مسجد بیرون آمد گوید اللهم اعصمنی من الشیطان الرجیم ٭ دیگر - اگر در خانه آید
گوید اللهم انی اسئلك خیر المولج وخیر المخرج بسم الله ولجنا وبسم الله خرجنا وعلی الله
ربنا توکلنا دیگر - وقتیکه با زوجه خود قصد صحبت کند بگوید - اللهم جنبنا الشیطان وجنب
الشیطان ما رزقتنا ٭ ووقت علیحده شدن از زوجه خود گوید - اللهم لا تجعل للشیطان
فیما رزقتنی نصیبا ٭ دیگر - اگر ابر نمودار شود بگوید - اللهم نعوذ بك من شر ما ارسل
به اللهم اجعله صیبا نافعا ٭ دیگر - اگر سخت بارش نقصان رسان واقع شود بگوید اللهم لا
تقتلنا بغضبك ولا تهلكنا بعذابك وعافنا قبل ذلك ٭ اگر باد تند وزد بگوید -
اللهم اسئلك خیرها وخیر ما فیها وخیر ما ارسلت به واعوذ بك من شرها
وشر ما فیها وشر ما ارسلت به دیگر - اگر غبار باد سیاه برخیزد بخواند اللهم
انا نسئلك من خیر هذه الریح وخیر ما فیها وخیر ما امرت به ونعوذ بك
من شر هذه الریح وشر ما فیها وشر ما امرت به ٭ اگر شخصے بسفر رود مقیم

ازاں مصافحہ کند و بگوید: اَسْتَوْدِعُ اللّٰهَ دِيْنَكَ وَ اَمَانَتَكَ وَخَوَاتِيْمَ عَمَلِكَ دیگر۔ اگر کسے
عزم سوار شدن بر اسپ یا شتر وغیرہ کند اول سہ بار تکبیر گوید۔ اَللّٰهُ اَكْبَرُ۔ اَللّٰهُ اَكْبَرُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ
وَاللّٰهُ اَكْبَرُ۔ اَللّٰهُ اَكْبَرُ وَلِلّٰهِ الْحَمْدُ: بعدہ این دعا خواند۔ سُبْحَانَ الَّذِيْ سَخَّرَ لَنَا هٰذَا وَمَا كُنَّا
لَهٗ مُقْرِنِيْنَ وَاِنَّا اِلٰى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُوْنَ ط اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَسْئَلُكَ فِيْ سَفَرِنَا هٰذَا الْبِرَّ وَالتَّقْوٰى
وَمِنَ الْعَمَلِ مَا تَرْضٰى اَللّٰهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا سَفَرَنَا وَاطْوِ لَنَا بُعْدَهٗ اَللّٰهُمَّ اَنْتَ الصَّاحِبُ
فِي السَّفَرِ وَالْخَلِيْفَةُ فِي الْاَهْلِ اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ وَعْثَاءِ السَّفَرِ وَكَآبَةِ الْمَنْظَرِ
وَسُوْءِ الْمُنْقَلَبِ فِي الْمَالِ وَالْاَهْلِ ط ابوداؤد از ابن عمرؓ روایت کردہ کہ رسول مقبول صلے اللہ علیہ
وآلہٖ وسلم ہرگاہ سفر میفرمودند و شب میشد میفرمودند یا اَرْضُ رَبِّيْ اللّٰهُ اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْ
شَرِّكِ وَشَرِّ مَا فِيْكِ وَشَرِّ مَا خُلِقَ فِيْكِ وَشَرِّ مَا يَدِبُّ عَلَيْكِ اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْ اَسَدٍ
وَاَسْوَدٍ وَمِنَ الْحَيَّةِ وَالْعَقْرَبِ وَمِنْ شَرِّ سَاكِنِ الْبَلَدِ وَمِنْ وَالِدٍ وَّمَا وَلَدَ: دیگر
دعائے عیادت مریض۔ بخاری و مسلم از عائشہ رضی اللہ عنہا روایت کردہ کہ ہرگاہے کہ از ما یاں کسی بیمار
میشد آنحضرت صلے اللہ علیہ وسلم از دست راست بر سر مریض مسح میکردند و میفرمودند اَذْهِبِ
الْبَاْسَ وَاشْفِ اَنْتَ الشَّافِيْ لَا شِفَاءَ اِلَّا شِفَاؤُكَ شِفَاءً لَّا يُغَادِرُ سَقَمًا: دیگر۔ ہرگاہ میت
را داخل قبر نماید بگوید بِسْمِ اللّٰهِ وَعَلٰى مِلَّةِ رَسُوْلِ اللّٰهِ، ہرگاہ خاک بر قبر اندازد بگوید۔ مِنْهَا خَلَقْنٰكُمْ
وَفِيْهَا نُعِيْدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً اُخْرٰى اگر بگورستان رود بگوید اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ
يَا اَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُسْلِمِيْنَ وَاِنَّا اِنْ شَاءَ اللّٰهُ بِكُمْ لَلَاحِقُوْنَ نَسْاَلُ اللّٰهَ
لَنَا وَلَكُمُ الْعَافِيَةَ: **فصل دوم دربیان اوراد هفت روزه**۔ روزمرہ صد بار خواند۔ یوم
شنبہ۔ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ الْمُبِيْنُ ورد دوشنبہ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْعَزِيْزُ يَا
جَلِيْلُ۔ ورد یک شنبہ۔ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ سُبْحَانَكَ اِنِّيْ كُنْتُ مِنَ الظّٰلِمِيْنَ ط ورد سہ
شنبہ۔ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدِ نِ النَّبِيِّ الْاُمِّيِّ وَعَلٰى اٰلِهٖ وَبَارِكْ وَسَلِّمْ ورد
چہارشنبہ لَا اِلٰهَ خَالِصًا مُخْلِصًا: ورد پنجشنبہ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ خَالِقُ
كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ: ورد روز جمعہ سُبْحَانَ
اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ

دعائے سفر

دعائے عیادت مریض

دعائے میت

ورد ہفت روزہ

العلی العظیم دیگر۔ از حضرت مولنا شیخ ظہور الحق والدین مرشد محمد غوث گوالیاری منقول
است کہ ہر روز ہزار بار بخواند۔ ورد شنبہ یا ھُوَ یا اللہ۔ یکشنبہ۔ یا رحمٰن یا رحیم۔ دو
شنبہ یا واحد یا احد۔ سہ شنبہ یا فرد یا صمد۔ چہار شنبہ۔ یا حی یا قیوم پنجشنبہ
یا حنان یا منان۔ جمعہ یا ذا الجلال والاکرام ایضاً۔ ورد شنبہ لا الہ الا اللہ محمد
رسول اللہ۔ ورد یکشنبہ۔ یا حی یا قیوم۔ ورد دوشنبہ۔ یا ودود ورد سہ شنبہ
لا حول۔ ورد چہار شنبہ استغفر اللہ ربی من کل ذنب واتوب الیہ ورد پنجشنبہ
یا اللہ سبحان اللہ والحمد للہ ولا الہ الا اللہ واللہ اکبر ولا حول ولا قوۃ الا باللہ العلی
العظیم ورد جمعہ یا ذا الجلال والاکرام دیگر۔ اوراد ہفتہ پنجوقتی برائے قضائے حاجت
و اجابت دعا۔ ورد یکشنبہ بوقت صبح یا حی یا قیوم برحمتک استغیث صد بار۔ بوقت عصر
لا الہ الا اللہ العزیز الجلیل یا عزیز یا جلیل صد بار وقت مغرب اسمائے غیر منقوط بسیار
مجرب و موثر اند لا الہ الا اللہ الملک الحکم العدل یکصد و دہ بار و بوقت عشا یک ہزار و
یکبار۔ الا الی اللہ تصیر الامور۔ ورد دوشنبہ بوقت صبح یا رحمٰن یا رحیم صد بار وقت ظہر
ودود یکہزار بار وقت عصر ورد دو صد بار۔ وقت مغرب لا الہ الا اللہ فرد صمد الودود یکصد و دہ
بار۔ بوقت عشاء واللہ غالب علی امرہ صد بار۔ ورد سہ شنبہ بوقت صبح یکہزار بار یا مالک یوم
الدین۔ بوقت ظہر یکہزار بار لاحول۔ بوقت عصر صد بار لا الہ الا اللہ خالصاً مخلصاً۔ بوقت
مغرب لا الہ الا اللہ التوحید یکصد و سی و سہ ۱۳۳ بار۔ و بوقت عشا یکہزار و یکبار واللہ المستعان
علی ما تصفون۔ ورد چہار شنبہ بوقت صبح یا علی یا عظیم یکہزار بار بوقت ظہر استغفار ہزار بار بوقت عصر
لا الہ الا انت خالق کل شیء وھو علی کل شیء وکیل یکصد بار۔ بوقت مغرب لا الہ الا
اللہ الملک الصمد الاول یکصد و چہل بار بوقت عشاء لا یجلیہا لوقتہا الا ھو یکہزار و یکبار۔
ورد پنجشنبہ۔ بوقت صبح یا کبیر المتعال یکہزار بار۔ بوقت ظہر کلمہ توحید ہزار بار۔ کلمہ تمجید صد بار بوقت
مغرب لا الہ الا اللہ الملک المالک یکصد و پنجاہ بار۔ بوقت عشاء انما اشکو بثی وحزنی
الی اللہ ہزار و یکبار۔ ورد جمعہ صبح یا کافی یا غنی ہزار بار۔ ظہر کلمہ تمجید ہزار بار لا الہ
الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین صد بار مغرب کلمہ یکصد و شصت بار۔

أُفَوِّضُ أَمْرِيْ إِلَى اللّٰهِ إِنَّ اللّٰهَ بَصِيْرٌ بِالْعِبَادِ ۔ وقت ظہر کلمہ طیب ہزار بار۔ وقت عصر
صد بار لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ الْمُبِيْنُ وقت مغرب لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ الْمَلِكُ السَّلَامُ الْمُؤ
یکصد بار۔ وقت عشا یکہزار یکبار لَا إِلٰهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّيْ كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِيْنَ ۔ ایضاً
حضرت سلطان المشائخ نظام الدین قدس سرہ می فرمودند کہ بعد از نماز صبح یکصد
بار خواند اگر اجابت بسرعت خواہد ہزار بار روز خواند۔ یوم جمعہ: یَا لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ
بہ شنبہ یَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ۔ چہار شنبہ۔ یَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ۔ پنجشنبہ یَا ذَا الْجَلَالِ
وَالْإِكْرَامِ ۔ فصل سوم اوراد آمرزش گناہان: بیان اوراد آمرزش گناہان بعد نماز
نماز پنجگانہ ادا کردہ سی و سہ بار ہر یک اسم باری تعالیٰ خواند سُبْحَانَ اللّٰهِ سی و سہ بار و اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ
ہمان قدر و سی و چہار مرتبہ اللہ اکبر خواندہ یکبار توحید خواند۔ اگر گناہانش مقدار ریگ بیابان
و کف دریا باشند یا ازین ہم زیادہ تر باشند ہمہ آمرزیدہ شوند ۔ ایضاً۔ از حضرت معروف
کرخی مروی ہست کہ ہر روز سہ بار بعد نماز این دعا خواند گناہان او آمرزیدہ شوند اَللّٰهُمَّ أَصْلِحْ
أُمَّةَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهٖ وَسَلَّمَ اَللّٰهُمَّ ارْحَمْ أُمَّةَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهٖ وَ
سَلَّمَ اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ أُمَّةَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهٖ وَسَلَّمَ ایضاً۔ بعد نماز دست برداشتہ
این دعا خواندن موجب مغفرت است۔ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ
بِسْمِ اللّٰهِ الْمَلِكِ الْحَقِّ الْمُبِيْنِ إِنِّيْ أَسْأَلُكَ الْمَغْفِرَةَ أَنْتَ الْغَفَّارُ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ
الرَّاحِمِيْنَ ایضاً۔ بعد ہر نماز فریضہ دست برداشتہ این دعا خواندن موجب مغفرت
و مفاد وارین است۔ اَللّٰهُمَّ احْفَظْنَا مِنْ جَمِيْعِ الْعِلَّةِ فِي الْغُرْبَةِ وَالْمَلَكَةِ عِنْدَ
الشَّيْبَةِ وَالشَّقَاوَةِ عِنْدَ الْخَاتِمَةِ وَالْفَضِيْحَةِ فِي الْعَاقِبَةِ بِحَقِّ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ
مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ۔ تسبیح حضرت فاطمۃ الزہرا رضی اللہ عنہا ارشاد می فرمودند کہ ہر
کہ بعد از نماز پنجگانہ این تسبیحات مدام ورد خود کند و صد صد بار خواندہ باشد ہمہ
گناہانش عفو گردند و ثواب بے حساب حاصل گردد۔ بوقت صبح لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ الْمَلِكُ
الْحَقُّ الْمُبِيْنُ ۔ لَيْسَ كَمِثْلِهٖ شَيْءٌ وَّهُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ۔ وقت ظہر درود شریف
و بوقت عصر استغفار و بعد مغرب کلمہ طیب و بوقت عشا کلمہ تمجید ۔ ایضاً

سید الاستغفار - در حدیث شریف آمده است که شخصے سید الاستغفار بقدر امکان شب و روز
بخواند - اگر همان روز یا شب که آغاز خواندن کردن است فوت شود از اهل جنت گردد - استغفار
اینست ... وَاَنَا عَلٰى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ اَبُوْءُ
لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ وَاَبُوْءُ لَكَ بِذَنْبِيْ فَاغْفِرْ لِيْ فَاِنَّهٗ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوْبَ اِلَّا اَنْتَ -

فصل چهارم در بیان محبت الٰهی و ذوق و شوق مِنَ اللهِ - اکثر عشاق خدا می
گویند که بکثرت خواندن این دعا موجب ازدیاد محبت الٰهی است - اَللّٰهُمَّ قَلِّبْ قَلْبِيْ اِلٰى مَا تُحِبُّ وَ
تَرْضٰى وَاَللّٰهُمَّ حَرِّقْ قَلْبِيْ بِنَارِ عِشْقِكَ وَارْزُقْنِيْ اِزْدِيَادَ مَحَبَّتِكَ حَتّٰى لَا يَبْقٰى شَيْءٌ
غَيْرُكَ - ایضاً اَللّٰهُ حَاضِرِيْ اَللّٰهُ نَاظِرِيْ اَللّٰهُ شَاهِدِيْ - اَللّٰهُ مَعِيْ - ایضاً - بعد
نماز پنجگانه یکبار خواند - لَقَدْ جَآءَكُمْ رَسُوْلٌ مِّنْ اَنْفُسِكُمْ عَزِيْزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ
حَرِيْصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِيْنَ رَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا
هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ ط بعد نماز یکصد بار خواند محبت الٰهی
بیشتر شود يَا وَهَّابُ هَبْ لِيْ مَالِكَ خَشْيَتَكَ - فصل پنجم در بیان اوراد و ادعیه مـ
تفرق مفید دنیا و عقبیٰ - مسبعات عشر - حضرت خضر این هدیه به ابراهیم تیمی داده گفت که این هدیه
است برائے امت محمد صلی الله علیه وآله وسلم - هر که خواند از آفات دینی و دنیوی محفوظ
ماند و فائده دارین حاصل کند و ده موکل محافظ جان و مال او شوند منقول است که شخصے ورد این میکرد
اتفاقاً روزیکه تنها به صحرا میرفت - دزدان و حرامیان محاصره این شخص نموده خواستند که هر نقد و جنس
که نزد او باشد بغارت برند فوراً ده سوار بی سر نمودار شدند و از آن مهلکه او را خلاص کردند پس آن ده
سوار موکل مسبعات عشره بودند و بے سر باین وجه بودند که آن شخص بغیر بسم الله میخواند - پس هر کسے را
مناسب است که قبل از طلوع و غروب آفتاب مع بسم الله هفت بار هر ده را بخواند - اول فاتحه دوم
سورة ناس - سوم فلق - چهارم اخلاص - پنجم کافرون ششم آیة الکرسی هفتم کلمه تمجید - هشتم این
درود - اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُوْلِكَ النَّبِيِّ الْاُمِّيِّ وَعَلٰى مُحَمَّدٍ وَّبَارِكْ وَسَلِّمْ -
نهم - اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِيْ وَلِجَمِيْعِ الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنٰتِ وَالْمُسْلِمِيْنَ وَالْمُسْلِمٰتِ الْاَحْيَآءِ
مِنْهُمْ وَالْاَمْوَاتِ اِنَّكَ مُجِيْبُ الدَّعَوَاتِ وَرَافِعَ الدَّرَجَاتِ بِرَحْمَتِكَ يَا

را سلطانان هند را خلفاے سدہ را سرانداز ان غزنویان را ظریفان تبت و چین را چابک سواران بخش
را عاشقان غور او مشتاقان ماوراءالنہر را واصلان بر بحر را شہیدان دشت کربلا را کہ در حیات ظاہری و باطنی
اند بدرگاہ خدا شفیع مے آرم برائے بر آمدن حاجات و مہمات دینی و دنیوی ہر کہ دعا ید ہر کہ در افتد بر
افتد ہر کہ دگر کند جگر خورد چون تکبیر عاشقان بگوید۔ اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ لَا اِلٰهَ اِلَّا
اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ ط اَللّٰهُ اَكْبَرُ وَلِلّٰهِ الْحَمْدُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ
الْعَظِيْمِ۔ بحق لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ يَا قَدِيْمُ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ
يَا بَاقِيْ يَا مُنْتَقِمُ يَا قَادِرُ يَا اِلٰهَ الْاَوَّلِيْنَ وَيَا اِلٰهَ الْاٰخِرِيْنَ ہر کہ ما را بد خواہد و بد گوید فی
لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ بر جان او۔ و ذوالفقار علی بر گردن او و گرز حمزہ بر پشت او و عصائے کلیم اللہ بر
جگر او۔ و ارہ ذکریا بر سر او۔ و کرم ایوب در بطن او و تیغ رجال الغیب در قتل او۔ و قہر خدا در
مقہوری او بحق یا بدوح یا بدوح یا بدوح بیت گردنش باد اشکستہ ہر کہ بد خواہ من
است ۔ باز چیدہ باد ہر خارے کہ در راہ من است ۔ اَللّٰهُمَّ يَا مَنْ تَفَرَّدَ بِنُصْرَةِ الضُّعَفَاءِ وَ
الْخَلْقُ عَجَزُوْا عَنْ ذٰلِكَ۔ اَللّٰهُمَّ سُدَّ لِسَانَ اَعْدَائِيْ وَلَا تُشْمِتْ بِيَ الْاَعْدَاءَ
وَاَظْهِرْنِيْ عَلٰى جَمِيْعِ الْاَعْدَاءِ قَالَ مُوْسٰى مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ ط اِنَّ اللّٰهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ
الْمُفْسِدِيْنَ وَيُحِقُّ اللّٰهُ الْحَقَّ بِكَلِمٰتِهٖ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُوْنَ ہ دیگر۔ اوراد و فراغت
معاش و وسعت رزق۔ در بستان ابو اللیث نوشتہ است کہ شب پنجشنبہ اول صدقہ بدہد
و در تنہائی دو رکعت وسعۃ الرزق خواند و در ہر رکعت بعد فاتحہ سورۃ تکاثر صد بار و بعد سلام ہفتاد
بار وَعِنْدَهٗ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَاۤ اِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ
وَّرَقَةٍ اِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِيْ ظُلُمٰتِ الْاَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَّلَا يَابِسٍ
اِلَّا فِيْ كِتٰبٍ مُّبِيْنٍ ط و ہفت بار اذا زلزلت و ہفتاد و یا فتاح یا وہاب مدام خواند
باشد فراغت دارین و توانگری حاصل شود ۔ ایضاً از قاضی عبد الکریم مروی ست کہ بعد از نماز
فجر بست و پنج بار اذا جاء خواندن کشایش رزق میکند ۔ ایضاً۔ بعد ہر نماز پنجگانہ یکصد بار این
دعا خواند گاہے محتاج نگردد یَا لَطِيْفُ يَا لَطِيْفُ اُلْطُفْ بِلُطْفِكَ يَا حَلِيْمُ يَا كَرِيْمُ يَا غَفُوْرُ
ایضاً۔ از ابن عباس روایت است کہ فرمودند آن حضرت صلے اللہ علیہ وآلہ وسلم ہر روز یکبار

[یـ]ـجید سورهٔ واقعه وسورهٔ مزمل و والیل والم نشرح خوانده باشد غنی گردد ایضاً۔ بعد از
[نـ]ـماز جمعه صد صد بار قل هو الله و درود شریف و هفتاد بار این دعا خواند۔ اَللّٰهُمَّ اَغْنِنِیْ عَمَّا
سِوَاكَ ایضاً۔ برائے هر حاجت ومشکل یکصد ویازده بار خواند۔ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
[یا] کَافِیْ وَقَصَدْتُ الْکَافِیْ وَوَجَدْتُ الْکَافِیْ بِکُلِّ کَافٍ کَافِیْ کَفَانِیْ
[الـ]ـکَافِیْ وَنِعْمَ الْکَافِیْ وَلِلّٰهِ الْحَمْدُ۔ ایضاً۔ بعد از نماز فجر هفت بار این دعا خواند
هر دعائے کند قبول شود۔ اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُكَ بِاسْمِكَ الْمَخْزُوْنِ الْمَکْنُوْنِ الطُّهْرِ
الطَّاهِرِ الْمُقَدَّسِ الْمُبَارَكِ الْحَیِّ الْقَیُّوْمِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ذِی الْجَلَالِ وَالْاِکْرَامِ
اَنْ تُصَلِّیَ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّعَلٰی اٰلِ مُحَمَّدٍ وَّتَغْفِرَ لِیَ الذُّنُوْبَ کُلَّهَا وَارْزُقْنِیْ رِزْقًا
وَّاسِعًا وَّعَافِنِیْ مِنْ جَمِیْعِ الْبَلَایَا وَاحْفَظْنِیْ مِنْ جَمِیْعِ الْاَمْرَاضِ وَالْاٰلَامِ
وَالْاَسْقَامِ وَالْاٰثَامِ وَنَجِّنِیْ مِنْ جَمِیْعِ الْاٰفَاتِ وَالصُّعُوْبَاتِ الدُّنْیَا وَعُقُوْبَاتِ
الْاٰخِرَةِ وَاحْشُرْنِیْ فِیْ زُمْرَةِ خَیْرِ الْبَشَرِ وَاٰلِهٖ اٰمِیْنَ ۞ دیگر۔ حکیم علی ترمذی
فرمودند که چند بار خداوند تعالیٰ را در خواب دیدم عرض نمودم یا رب العزت در دنیا چه خواهم
که در جناب تو قبول تو و در دنیا مفید من باشد۔ ارشاد شد یَا حَیُّ یَا قَیُّوْمُ یَا حَنَّانُ یَا مَنَّانُ یَا بَدِیْعَ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ یَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِکْرَامِ اَسْئَلُكَ اَنْ تُحْیِیَ قَلْبِیْ بِنُوْرِ مَعْرِفَتِكَ
یَا اَللّٰهُ یَا اَللّٰهُ آنحضرت صلے اللہ علیه وسلم فرمودند که جبرئیل علیه السلام از من بیان نمودند که
[او] در ملائکه بسیار مشهور است بخلاف دیگر اهل زمین واین باعث آن دعاست که او هر روز
میخواند وآن دعا این ست۔ اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُكَ اِیْمَانًا دَائِمًا وَّاَسْئَلُكَ قَلْبًا خَاشِعًا
وَّاَسْئَلُكَ عِلْمًا نَّافِعًا وَّاَسْئَلُكَ دِیْنًا قَائِمًا وَّاَسْئَلُكَ الْعَافِیَةَ مِنْ کُلِّ بَلِیَّةٍ
وَّاَسْئَلُكَ تَمَامَ الْعَافِیَةِ وَاَسْئَلُكَ الْغِنٰی عَنِ النَّاسِ ۞ دیگر۔ در کعب الاحبار
منقول است که شخصے در وے این هفت آیات قرآنیه دارد از هر بلا محفوظ ماند اگرچه خدا نخواسته
آسمان بر زمین آید مگر خواننده محفوظ ماند قُلْ لَّنْ یُّصِیْبَنَا اِلَّا مَا کَتَبَ اللّٰهُ لَنَا هُوَ مَوْلٰنَا
وَعَلَی اللّٰهِ فَلْیَتَوَکَّلِ الْمُؤْمِنُوْنَ (۲) وَاِنْ یَّمْسَسْكَ اللّٰهُ بِضُرٍّ فَلَا کَاشِفَ
لَهٗۤ اِلَّا هُوَ ط وَاِنْ یُّرِدْكَ بِخَیْرٍ فَلَا رَآدَّ لِفَضْلِهٖ یُصِیْبُ بِهٖ مَنْ یَّشَآءُ مِنْ

عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (۳) وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَ
يَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ (۴) إِنِّي تَوَكَّلْتُ
عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ (۵) وَكَأَيِّنْ مِنْ دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ (۶) مَا يَفْتَحِ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكْ فَلَا مُرْسِلَ
لَهُ مِنْ بَعْدِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۷) وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ
بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ
حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ (۸) دیگر۔ در کتاب مفتاح الرشاد آمده است
که در زمانیکه امیر معاویه وجه معینه که در حضرت امام حسن علیه السلام میفرستادند در ارسال آن توقف
نمودند و حضرت امام علیه السلام خواستند که وجه مقرره از او خان باید گرفت بهمان شب آنحضرت
صلی الله علیه وآله وسلم را به خواب دیدند که میفرمایند که از بنده طلب میکنی حالانکه خدائے عزوجل بر همه قادر است
حضرت امام حسن عرض نمودند که یا رسول الله علیه الصلوٰة والسلام پس چه چاره سازم ارشاد شد که بگو۔ اللّٰهم اقذف
فِي قَلْبِي رَجَاءَكَ وَاقْطَعْ رَجَائِي عَمَّنْ سِوَاكَ حَتَّى لَا أَرْجُوا غَيْرَكَ اللّٰهُمَّ وَمَا ضَعُفَ عَنْهُ
قُوَّتِي وَقَصُرَ عَنْهُ عَمَلِي وَلَمْ تَنْتَهِ إِلَيْهِ رَغْبَتِي وَلَمْ تَبْلُغْهُ مُنْيَتِي وَمَسْئَلَتِي وَلَمْ
يَجْرِ عَلَى لِسَانِي مِمَّا أَعْطَيْتَ أَحَدًا مِنَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ مِنَ الْيَقِينِ بِهِ
يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ط۔ پس خواند امام علیه السلام صبح آن امیر معاویه پانزده هزار دینار فرستادند
دیگر۔ دعائے آدم عہ برائے توسیع رزق۔ اللّٰهُمَّ أَنْتَ تَعْلَمُ سِرِّي وَعَلَانِيَتِي فَاقْبَلْ مَعْذِرَتِي
وَتَعْلَمُ حَاجَتِي فَأَعْطِنِي سُؤْلِي وَتَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي ذُنُوبِي۔ اللّٰهُمَّ إِنِّي
أَسْئَلُكَ إِيمَانًا يُبَاشِرُ قَلْبِي وَيَقِينًا صَادِقًا أَعْلَمُ أَنَّهُ لَنْ يُصِيبَنِي إِلَّا مَا كَتَبْتَ لِي يو
ارْزُقْنِي الرِّضَا بِمَا قَسَمْتَ لِي يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ دیگر منقول است که عبدالملک
بن مروان به حجاج بن یوسف ثقفی نوشت که انس بن مالک خادم رسول الله صلی الله علیه و
سلم را با عزاز و اکرام پیش آید و او را جائزه دهد و وقتیکه انس بن حجاج رسیدند۔ حجاج در امر یکے در واقع

حق بود بسیار خشم و غضب بر انس نمود و گفت کہ اگر خط امیرالمومنین دربارہ شماتتی بود البتہ بسیار سزا
بعض کلمات شما میدادم۔ انس رض فرمودند کہ ہرگز ہرگز بر این سخن قادر نیستی گفت چرا فرمودند
سبب باعث آن حضرت علیہ الصلوٰۃ والسلام مارا این دعا تعلیم فرمودہ اند لہذا امن از شیطان
و سلطان و درندہ وغیرہ از کسے نمی ترسم حجاج گفت کہ برادر را یعنے بہ پسر من تعلیم کن کہ اسمش محمد است
انس رض انکار کردند۔ مگر وقت وفات ابان ابن عباس را تعلیم فرمودند و گفتند کہ تا خدا ترس را نہ آموزند
دعائے مذکور این ست۔ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ بِسْمِ اللّٰهِ
عَلٰى نَفْسِيْ وَدِيْنِيْ بِسْمِ اللّٰهِ عَلٰى اَهْلِيْ وَمَالِيْ بِسْمِ اللّٰهِ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ اَعْطَانِيْ رَبِّيْ
رَبِّيْ بِسْمِ اللّٰهِ خَيْرِ الْاَسْمَاءِ بِسْمِ اللّٰهِ الَّذِيْ لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهٖ شَيْءٌ فِي الْاَرْضِ وَ
لَا فِي السَّمَاءِ بِسْمِ اللّٰهِ افْتَتَحْتُ وَعَلَى اللّٰهِ تَوَكَّلْتُ اَللّٰهُ رَبِّيْ وَلَا اُشْرِكُ بِهٖ اَحَدًا
اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَسْئَلُكَ بِخَيْرِكَ خَيْرِكَ الَّذِيْ لَا يُعْطِيْهِ غَيْرُكَ عَزَّ جَارُكَ وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ وَلَا
اِلٰهَ غَيْرُكَ اِحْفَظْنِيْ مِنْ كُلِّ ذِيْ شَرٍّ خَلَقْتَهٗ لَا خَيْرَ بِك مِّنْهُمْ وَاُقَدِّمُ بَيْنَ يَدَيَّ بِسْمِ اللّٰهِ
الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ اَللّٰهُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ كُفُوًا اَحَدٌ
وَمِنْ خَلْفِيْ مِثْلُ ذٰلِكَ وَعَنْ يَمِيْنِيْ مِثْلُ ذٰلِكَ وَعَنْ يَسَارِيْ مِثْلُ ذٰلِكَ وَعَنْ
وَعَنْ فَوْقِيْ مِثْلُ ذٰلِكَ وَمِنْ تَحْتِيْ مِثْلُ ذٰلِكَ ❖ دیگر۔ ختم اکبر کبار جمیع مہمات
و مشکلات ازین حل میشوند و خاصیت اکسیر اعظم و کبریت احمر دارد و ہمہ عالمان متبحر این ختم را از ہمہ دعوتہا
و ختم ہا بہتر و افضل گفتہ اند۔ یکہزار و دو صد بار معہ اول و آخر درود شریف بخوانند۔ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ سُبْحٰنَكَ
اِنِّيْ كُنْتُ مِنَ الظّٰلِمِيْنَ يَا سَيِّدَنَا الْكَرِيْمُ بِحُرْمَتِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ اَمَّنْ يُّجِيْبُ
الْمُضْطَرَّ اِذَا دَعَاهُ اِنَّا كَفَيْنٰكَ الْمُسْتَهْزِءِيْنَ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ بِرَحْمَتِكَ اَسْتَغِيْثُ اَللّٰهُمَّ سَهِّلْ
وَيَسِّرْ وَلَا تُعَسِّرْ رَبِّ لَا تَذَرْنِيْ فَرْدًا وَّاَنْتَ خَيْرُ الْوٰرِثِيْنَ حَسْبِيْ مِنْ
سُؤَالِيْ عِلْمُهٗ بِحَالِيْ سُبْحَانَ الْقَاهِرِ الْقَادِرِ الْكَافِيْ **فصل ششم** دربیان
فضائل طریقہ درود حضرت صلے اللہ علیہ وآلہ وسلم۔ مسلم از ابی ہریرہ روایت
کردہ است کہ رسول علیہ الصلوٰۃ والسلام فرمودند کہ ہر کسیکہ بر من یکبار درود فرستد خداوند
کریم برو دہ بار درود میفرستد۔ و نسائی و دارمی از عبداللہ بن مسعود روایت کردہ کہ آنحضرت

صلے اللہ علیہ وسلم فرمودند کہ ملائک بحکم خدائے تعالےٰ بر زمین گشت میکنند و ہر کسے کہ از امت من درود و سلام بر من میفرستد براو را نزد من میرسانند دیگر۔ ترمذی از ابوہریرہؓ روایت میکند کہ بتحقیق دعائے بندہ ما بین زمین و آسمان معلق می ماند و بالائے آسمان نمیرود تا وقتیکہ تا درود شریف ہمراہش نباشد۔ ایضاً ترمذی روایت کردہ کہ حضرت صلے اللہ علیہ وسلم ارشاد فرمودند کہ ہر کسیکہ بر من درود فرستد و بگوید۔ اَللّٰهُمَّ اَنْزِلْهُ الْمَقْعَدَ الْمُقَرَّبَ عِنْدَكَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ واجب می شود شفاعت او بر من۔ مولوی محمد رمضان صاحب در کتاب معدن از کسے بزرگ نقل کردہ اند کہ در یک کشتی بسیار مردمان سوار بودند کہ از ہر جانب باد تند برخاست و دریا موجزن شد و آثار طوفان نمودار شدند۔ مردمان از خوف غرق مضطرب گشتند در اثنائے این حال شخصے را خواب گرفت و بخواب او را دولت زیارت آں حضرت سرور عالم و عالمیان نصیب شد و آنزا درودے برائے دفعیہ فتنہ وبلا تعلیم میفرمودند وقتیکہ درود شریف او را یاد باشد فرمودند کہ احباب خود را بگو کہ یکہزار بار این درود را خوانند بلا دفع خواہد شد۔ آں بخت بیدار بیدار شدہ یاران خود را آموخت و ہمہ باخواندن آغاز کردند نوبت بسہ صد بار خواندن رسیدہ بود کہ آں فتنہ فرونشست داہل کشتی از آں مہلکہ نجات یافتند۔ درود شریف این است اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّعَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ صَلٰوةً تُنْجِيْنَا بِهَا مِنْ جَمِيْعِ الْاَهْوَالِ وَالْاٰفَاتِ وَتَقْضِيْ لَنَا بِهَا مِنْ جَمِيْعِ الْحَاجَاتِ وَتُطَهِّرُنَا بِهَا مِنْ جَمِيْعِ السَّيِّئَاتِ وَتَرْفَعُنَا بِهَا عِنْدَكَ اَعْلَى الدَّرَجَاتِ وَتُبَلِّغُنَا بِهَا اَقْصَى الْغَايَاتِ مِنْ جَمِيْعِ الْخَيْرَاتِ فِي الْحَيٰوةِ وَبَعْدَ الْمَمَاتِ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ۔ ایضاً۔ برائے زیارت آنحضرت صلے اللہ علیہ وسلم از اکثر بزرگان منقول است کہ ہر کسے کہ ورد این درود شریف دارد۔ او را زیارت جمال باکمال حضرت صلے اللہ علیہ وسلم نصیب گردد و درود دربار شریف حاضر گردد۔ و در وظائف النبی نوشتہ است کہ ہر کہ این درود را در گورستان دو یا سہ بار خواند کل مدفون مغفور شوند درود شریف این است اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى كَمَا اَمَرْتَنَا اَنْ نُّصَلِّيَ عَلَيْهِ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ كَمَا هُوَ اَهْلُهٗ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ كَمَا

وترضی له اللّٰهم صل علی روح محمد فی الارواح وعلی جسد محمد فی الاجساد
وعلی قبر محمد فی القبور ⁘ ایضاً برائے رؤیت آنحضرت صلے اللہ علیہ وسلم
بعد غسل عطر در جامہ بمالد و خوشبویات بسوزد و این درود یکصد و یازدہ بار بخواند در
بخسپد۔ اللّٰهم اسئلك بجلال وجهك الكريم ان تريني وجه نبيك محمد صلى
الله علیه واصحابه وسلم فی منامی هذا رؤيتي حتى تقر بها وتفرج بها كربي وتكشف
وتألف بها شملی وتجمع بها بینی وبین نبیك محمد صلی الله علیه و
صحبه وسلم یوم القیمة فی الدرجات العلی ولا تفرق بینی وبینه برحمتك
یا ارحم الراحمین ⁘ آنحضرت صلے اللہ علیہ وسلم ارشاد فرمودند کہ ہر کہ
با وضو بعد از نماز عشا بخواند و در اثنائے خواندن بخسپد پس یقینا مرا ببیند۔ اللّٰهم رب البيت
الحرام والشهر الحرام والركن والمقام اقرأ روح محمد منی السلام ⁘ دیگر حضرت
شیخ ابو الخیر رحمة اللہ علیہ فرمودند کہ ہر کہ بروز پنجشنبہ غسل کردہ لباس پاکیزہ پوشید و عطر مالد و بر گل
فاتحہ حضرت رسول مقبول صلی اللہ علیہ وسلم دہد و چہل و یک بار این اشعار خواند و
اول و آخر آن درود خواند انشاء اللہ تعالٰے از جمال مصطفوی علیہ الصلوٰۃ والسلام مشرف گردد

بفرما جانب کلبۂ گدا کن ⁘ بیگانگان تا زمین شمشاد ما را ⁘ بہ تشریف قدوم خود زمانہ ⁘
مشرف کن خراب آباد ما را ⁘ کہ بے تشریف تو اسباب شادی ⁘ نشاید خاطر ناشاد ما را ⁘

دیگر ⁘ شب جمعہ دو رکعت نفل خواند و در ہر رکعت آیۃ الکرسی یکبار و اخلاص یازدہ بار و بعد سلام
صل علی محمد ن النبی الامی بیشمار خواند حتی کہ بخسپد پس از زیارت آن حضرت صلے اللہ
علیہ وسلم مشرف گردد ⁘ دیگر۔ از حضرت علی کرم اللہ وجہہ روایت است کہ
شش رکعت نماز بدو سلام خواند۔ در رکعت اول سورۂ فاتحہ یکبار و والشمس ہفت بار و در دوم
فاتحہ یکبار و واللیل ہفت بار و در رکعت سوم فاتحہ یکبار و والضحٰی ہفت بار و در رکعت چہارم
فاتحہ یک بار الم نشرح ہفت بار و در رکعت پنجم فاتحہ یک بار و والتین،
ہفت بار و در رکعت ششم فاتحہ یکبار انا انزلناہ ہفت بار خواند و دعا کند و بخسپد۔
اللہ تعالٰے ہر چہ گے کہ میخواہد میسر گردد ⁘ نوع دیگر۔ برائے زیارت